

İlk ders İlber Hoca'dan

Tarihçi, araştırmacı ve yazar Prof. Dr. İlber Ortaylı "9. Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel'i Anma ve İlk Ders" etkinliğine konuk oldu. 2018- 2019 Akademik Yılın ilk dersini veren Ortaylı, Demirel ile olan anılarından bahsetti. Muhalefet ile iktidar arasındaki çatışmanın Demirel döneminde demokrasiye yakışır hale geldiğine vurgu yapan Ortaylı, 1965 ile 1970'li yıllarda Türkiye'nin iç ve dış politikasının değiştiğini belirterek, ülkemiz tarihinde yaşanan siyasi gelişmelere değindi.

Sempozyum: Hamitoğulları Beyliği

SDÜ'de Uluslararası Orta Anadolu ve Akdeniz Beylikleri Tarihi, Kültürü ve Medeniyeti Sempozyumu düzenlendi. **8**

Ortaylı: "Süleyman Demirel, daima seçimi kazandı diye olmadık işler yapacak bir kitleyi hizaya getirdi. Sakin, mutedil ve akli yanında davranarak memleketteki gerilim rüzgarını dindirdi. Muhalefet ile iktidar arasındaki çatışma, Demirel döneminde demokrasiye yakışır hale geldi. Demirel, her şeyi okur, öğrenir ve sorardı. Demirel'in döneminde Türkiye sanayisine akıl, dışarı ile iletişim kurma ve dışarıdan bilgilendirme adeti girdi. Türkiye sanayisine çok önemli katkılar sağladı ve gelişiminde büyük rol oynadı. Demirel'in döneminde elektriksiz köy kalmadı. Elektrifikasyon, Demirel döneminin en büyük yatırımdır." **12**

KAMPÜS

Doğu Batı

►Aralık 2018 ►Sayı: 24

SÜLEYMAN DEMİREL ÜNİVERSİTESİ İLETİŞİM FAKÜLTESİ UYGULAMA GAZETESİ

Yüz altmış yıllık tarih: Aya Yorgi Kilisesi

Kilise yüz altmış yıllık tarihi binası ve Isparta Müzesi'nde sergilenen tabletiyle tarihe ışık tutuyor. Döneminin varlığını koruyan ender yapılardan biri olma özelliğini taşıyan yapıtın Sultan Abdülmecid döneminde yapıldığı ve 5 Mayıs 1857'de başlayan inşaat sürecinin 1860'da bitirilerek kullanıma açıldığı biliniyor. Kitabesinde yer alan Eisodia kelimesi "sunuş, takdim, kabul" anlamlarında, Pannagias ise "bakire, lekesiz" anlamlarında Meryem'i ifade ediyor. **4**

Temizlik, hijyen ve titizlik: 29 Ekim Olimpik Yüzme Havuzu

SDÜ bireylerine bilim, sanat ve sosyal etkinlikler anlamında çok çeşitli fırsatlar sunuyor. 29 Ekim Olimpik Yüzme Havuzu'nda bu imkanlardan biri. Bu sayımızda muhabirimiz Mert Arıbakır üniversitemizin sosyal tesisle-

rinden 29 Ekim Olimpik Yüzme Havuzu'nu araştırdı. Havuzun kayıt işlemlerini, resmi prosedürlerini ve temizlik-bakım işlemlerini yerinde görüp, yetkilerinden bilgiler alarak havuzu sizler için deneyimledi. **14**

Tezgahı başında bir çınar

Isparta'da son elli yılda çok şey değişti ama tezgahının başında aynı yerde misafirlerini bekleyen bir isim var: Güngör Gül. Babasının 1936'da başlattığı lezzet serüvenini 1965 yılında devralarak günümüze kadar getirmiş ve halen sürdürüyor. Biz de köfteci ve "Tahin Karması" ustası Güngör amcayla keyifli bir röportaj gerçekleştirdik. **10**

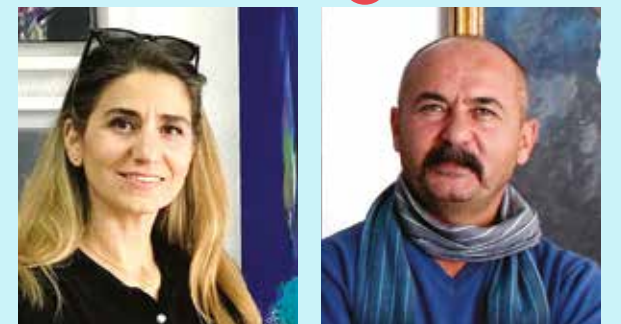
Vitaminler zararlı mı faydalı mı?

Havaların soğuması birlikte bağışıklık sistemimiz fiziksel ve psikolojik koşullar nedeniyle zaman zaman zayıf düşüyor ve vitaminleri takviye olarak kullanabiliyoruz. Peki vitamin takviyesi almak sağlığımız açısından bir sorun teşkil ediyor mu? **13**

Resim okumak

Resimlerin de okunabildiğini biliyor muydunuz? Bir resme baktığımızda sadece oradaki fiziksel bir eseri mi görüyorsunuz, yoksa size duygu ve düşümsel anlamlar ifade ediyor mu? Belki de ilk bakışta size bir anlam ifade etmeyecek bir resim sanatçılar için önemli bir yere sahip olabilir. **2**

Resim, sessiz bir şiiirdir

Resimlerin de okunabildiğini biliyor muydunuz? Bu konuyla ilgili SDÜ GSF Resim Bölümü Başkanı Doç. Dr. Mehmet Özkartal ve Güzel Sanatlar Fakültesi Resim Bölümü'nden Dr. Leyla Kodaman ile keyifli bir söyleşi gerçekleştirdik.

Bazı resimler önemlidir ve dünyaca bilinir. Belki de ilk bakışta size bir anlam ifade etmeyecek bir resim sanat camiasında oldukça önemli bir yere sahiptir. Bir resme baktığınızda sadece oradaki fiziksel yapıyı mı görüyorsunuz, yoksa size duygu ve düşünsel anlamlar ifade ediyor mu; size bir takım bilgiler veriyor mu? İşte tam bu noktada, resmin aslında sadece estetiksel bir haz vermeyip aynı zamanda bir takım bilgileri de tıpkı bir kitap gibi içinde barındırabildiğine şahit olacağız. O halde resim de okunabilir. Bu konuyla ilgili SDÜ GSF Resim Bölümü Başkanı Doç. Dr. Mehmet Özkartal'dan bu konuyla ilgili bilgiler edindik.

“Sanatın temeli estetikdir”

Sanat dediğimiz şeyin karışıklıktan ahnek oluşturmak olduğuna değinen Özkartal: “Sanat, anlaşılmasayan nicel olan şeylerin nitele döndürülmesidir. Sanat sislili olanın açığa çıkarılmasıdır diye tanımlayabiliriz. Yani resim de kendi duygu ve düşüncelerimizi; sosyal yaşantıda, içsel dünyamızda, çevrede gördüklerimizin de içinde barındığı, toplumu ilgilendiren her türlü konuyu duygu ve düşüncelerimizle, öngördüğümüz renklerin kullanımı yoluyla, boyalarla bir tuvale yansıtabilme çabasıdır.” dedi.

Sanatın temelinde estetik olduğunu, çünkü estetiği olmayan hiçbir şeyin sanatsal bir imge olarak kabul etme şansına sahip olmadığını söyleyen Özkartal: “Eflatun, Aristo gibi düşünürler sanatı hep ‘güzellik’ olarak güzel bulma çabası olarak tanımlamışlardır. Sanatçı aynı zamanda, sosyal ve ahlaki bir takım yapıları irdeler, inceler, düşünür ve eserine; estetik değerleri, sanat öge ve ilkelerini de kullanarak eserinde yansıtır. Örnek vermek gerekirse, Neşet Günel diye ünlü bir sanatçımız var. Yaptığı sanat hep Orta Anadolu Bölgesinin gariban, fakir insanlarını yansıtır şekildedir. Figürlerin el ve ayakları büyük çalışırdı, genellikle üstü yırtık elbiseli çocuklar vardır. Anadolu'daki özbenliği, varoluşçuluğu, Anadoludan çıkmışlığı yansıtmaktadır. Anadolu'nun bozkırında yaşayan, bozkırın, çalışmanın, yokuşun ve yorgunluğun yıpratmış, zorluklara karşı yılmayan insanların mücadelesini eserlerinde meydana getirmiştir.” dedi.

“Resim sessiz bir şiiirdir. Şiir konuşan bir resimdir”

“Resim sessiz bir şiiirdir; resmi izlediğiniz zaman içinizden birçok duygu ve düşünce geçer. Aynı zamanda şiir de konuşan bir resimdir.” Bu benim Nihat Boydaş isimli bir hocamın sözüdür. Resim, minyatür, heykel yada diğer alanlardaki sanatçıların farklılığı sadece kullandıkları araçlardır. Ressam boya ve fırçalarını; müzisyen notaları ve enstrümanını, heykel taşı, metalini, ağacını kullanır. Sanatın dallarına bu açıdan bakmak gerekir.

Resimde neler okunabilir?

Resimde sanatçı vermek istediği,

Doç. Dr. Mehmet Özkartal

yaşadığı toplumun içinde barındırdığı her şeyi nesnelere, objeleri resminde yansıtarak verir. Bu yansıtmayı renk, çizgi, doku, biçim-form gibi sanat elemanlarını kullanarak yapar. Eserinde yaptığı her şeyin bir anlamı vardır. Eser üzerinde kullanılan imgeleri bilen izleyici resimdeki her şeyi kendi düşüncesine ve kullanılan imgelerin anlamına göre yorumlayabilir.

Resim dönemi hakkında ne gibi bilgiler verir?

Günlük hayatın içerisinde var olan şeyleri de resimselleştiririz. Bunlar aslında birer kanıt olarak da ortada kalır. Örneğin; Osmanlı döneminde yapılmış minyatürleri birer tarih belge niteliğindedir. Yapıldığı dönemin yaşamını, kişilerini, olayları vb. her şeyi yansıtır. Aynı şekilde bugün yapılan çalışmalar da bugünün tarihinin birer belgesi niteliğinde ortada durmaktadır. Çünkü bir sanatçı yaşadığı dönemin duygu-durumunu, algı ve anlayışını, sosyal ve siyasi durumunu eserlerinde irdeleyebilir.

Resim ressamı hakkında ne gibi bilgiler verir?

Sanatçı kendi duygu düşüncesi, iç dünyasında yaşadığı olayları, çevresel düşünceleri vb tüm faktörleri sanatında ortaya koyabilir. Sanatında ortaya koyduğu konuları

sanatsal bir dille kendi düşüncesi ve anlayışı çerçevesinde eserlerine yansıtır. Buda eser üzerinde sanatçının duygularını, düşüncesini ele verir.

Resim nasıl okunur?

Resim nasıl okunur sorusunu akademik yönden ele alacak olursak, resmin önce ön yapı ve arka yapısına bakarız. Resmin önünde ne var? Öne çıkmış yapı nedir? Ağaç mı var? İnsan mı? Yoksa eserinde sadece bir renk mi var? gibi sorulara cevap verdikten sonra arka yapıya bakarız. Arkada ne var? Sadece gökyüzümü var yoksa dikkat çeken başka imgeler de var mı? Örnek verecek olursak; bir resim düşünelim ön planda bir saksıda bitki, arkasında pencere ve pencerenin içinde bir manzara. Önden arkaya doğru önde vurgulana imgeler nelerdir arkada daha küçük ve geri plana atılmış diğer imgeler nelerdir. Neden ön plana bir saksı veya vazo içinde bitki kullanmış, bu bitki nedir? Ne anlam taşıyor, özelliği nedir? Gibi sorulara cevap ararız. Bunu betimleme, çözümlleme, yorumlama ve yargı olmak üzere dört başlıkta inceleyebiliriz.

Soyut ve somut resimler nasıl okunur?

İçerisinde figür bulunmayan resimlere soyut resim denilir. Burada sanatçı kendi duygu düşüncesi, iç dünyasında yaşadığı olguları, çevresel düşünceleri ortaya koyabilir. Kendi yaşadığı duygu ve düşünceleri dışarı aksettirenken figür kullanmayabilir. Peki izleyici bunu ne kadar algılar? Eserde kullanılan rengin, geçişlerin kendi iç dünyasında yaşadığı deneyim ve duygularını yada düşüncelerini o çalışmada öngördüğü şekilde yorumlayabilir. Ancak soyut resim çalışmalarının çoğu açtıkları sevgilerin girişinde manifesto denilen bir belge yayınlar. Orada bu resimlerin ne amaçla yapıldığına dair bir öz eleştiri vardır. Onu okuduktan sonra eserleri

Betimleme: Eser üzerinde bulunan bilgi objelerin neler olduğunun tespiti ve tanımlanmasıdır. Örneğin, üç adam vardır ikisi oturuyor, biri ayakta. Yerde yatan bir köpek ve iki de ağaç var gibi.

Çözümlleme: Bir resim üzerinde sanat elemanlarının nasıl organize edildiği ile alakalıdır. Burada sanat elemanları devreye girer. Renk, çizgi, doku, biçim, vurgu, hareket ve ritim, oran-orantı gibi. En önemlisi kompozisyon ilişkisinin resimde nasıl düzenlendiğidir.

Yorumlama: Bu aşama eser üzerindeki toplanan veriler ile eserin anlamı konusunda dışavurumcu özelliklerle birlikte anlamlandırılmaya çalışılır. Şu, şu.. amaçlar güdülenerek bu resimler yapılmıştır. Böyle bir duyguyu kendinde hissetti ki böyle resimler yapmıştır. Objeleri ve çeşitli anlamlarını kullanarak yorumlarıdır.

Yargı: Doğrudan resmin içinde ne anlatılmak istediğine yönelik bir yapı oluşturmaktır. Eserdeki gerçek veriler, görsel veriler ve anlatımcı veriler gibi estetik özellikler ile sanat eseri eleştirilir.

Örneğin; bu eser duygusal, toplumsal, dinsel yada milli duyguları ön plana çıkaran bir yapı oluşturmaktadır. Ya da doğrudan bir objenin görünür halini tamamen ortaya koymakta diyebilirsiniz.

incelerseniz çok daha iyi algıyorsunuz. Bu bilgilere sahip olmadan çok yorumlayamazsanız da baktığınızda size farklı duygular hissettirmek, içinizdeki bir takım duyguları açığa çıkarmak da sanatçının bir yöntemidir.

“Genel çerçevede baktığınızda bir resim, ressam hakkında birçok bilgi verir”

Somit resimlerde ise sanatçının duygu ve düşüncelerini doğrudan anlamak mümkün mü? Kullanılan figürler, imgeler, simgeler yada renkten de algılama şansımız var. Örneğin kullanılan rengin fizyolojik ve psikolojik olarak ne anlama geldiğini biliyorsak daha kolay çıkarımlar yapabiliriz. Figüratif resimleri yorumlamak daha kolaydır. İzleyici orada ne olduğunu çok daha kolay kavrayabilir.

Dolayısıyla tüm bunlara genel çerçevede baktığınızda resimde ressamın toplumsal kimliği, dünya görüşünü, ideolojisini, eserin dönemini, hangi millete ait olduğunu,

sosyal yaşantıyı çok rahat anlayabilirsiniz.

GÖK(GÖÇ)TÜRK isimli çalışmamı birlikte okuyalım

Bu resmin adı GÖK(GÖÇ)TÜRK. Ön planda bir adam çocuğunu almış, atın üzerinde bir yerden bir yere gidiyor, 'göç' ediyor. Kimsesi yok, bugün Türklerin yanında da kimse yok. Tarihte de olmamıştır. Arka planda manzara var. Bu figürler Dağın başında ve her yeri seyrediyor. Türkler tarih boyunca dünya hakimiyetini elde etmiş, imparatorluklar kurmuştur. Bu figürlerin yüksekte bakması, bunu simgelemektedir. Atın kalça kısmında bir damga var (IYI) Türk boylarından Kayı Boyunun simgesi. Yani Figürlerinde türk olduğunun simgesidir. Kurt başlı kılıca dikkat edin. Türk kültüründe oldukça önemli bir yere sahiptir; türklerin özgürlüğe ve bağımsızlığa düşkün bir millet olduklarının göstergesidir. Eski Türk filmlerini izlediyseniz Tarkan'ın da Kara Oğlan gibi kahramanların da kurt başlı kılıcı vardır ve hep bağımsız hareket ederler. Birilerine ve bir yerlere bağlı değillerdir. Özgürlüklerine, bağımsızlıklarına düşkündürler. Atın eyerinin üzerindeki doku ise Türk kilimlerinin dokusu. Buda kimliği ortaya çıkaran imgelelerdendir. Ayrıca eserde imge olarak kullanılan kılıç ve yay var. Türklerde en önemli şeylerden ikisi kılıç ve oktu. Bu da savaşçı bir toplum olduğunun göstergesidir. Adamın önünde çocuğu var. Bu da ben yalnız değilim, soyum devam ediyor, yok olmadığım, olmayacağım anlamında kullanıldı.

Ressamına resmini okutmak adına, Güzel Sanatlar Fakültesi Resim Bölümü'nden Dr. Leyla Kodaman ile keyifli bir söyleşi gerçekleştirirken aynı zamanda kendisinin sanatsal yönünü daha yakından tanıdık.

Dr. Leyla Kodaman:

"Metinleri, resimleri, kentleri, yüzleri, hareketleri ve manzaraları okuyorum."

(Roland Barthes) Bu söz benim çok sevdiğim ve bir nevi şu aralar ürettiğim resimlerin çıkış noktası oluyor. Ben de şimdi doğanın vermiş olduğu sonbaharın renklerinin güzelliği ile birlikte manzaraları kendimce okumaya ve bunu da tuvale yansıtmaya çalışıyorum. Muhakkak her sanatçının bir çıkış noktası var. Resimlerimize başlarken kendimize belirlediğimiz bir imge, çıkış noktası, olay, hikaye her zaman mevcuttur.

Dr. Leyla Kodaman

Dr. Leyla Kodaman

Bunlara bir nevi sanatçının imzası diyebiliriz. Ben bulunduğum coğrafyanın renklerini, ağaçlarını, görüntüsünü çok seviyorum. Ve bunları kendimce geometrik ifade ve renklerle kendimce tuvale yansıtmaya çalışmaktayım. Belki de renkçi oluşumun kaynağı Karadenizli olmamdır. Benim coğrafyamda denizin mavisi, doğanın yeşili bunlarla beraber morlar, sarılar, turuncular, kırmızılar... Tabi ki sadece karadeniz değil; örneğin resimlerimde sık sık kullandığım kavak ağaçlarına burada şahit oluyorum. Isparta'yailik geldiğim; yaklaşık 13 yıl oldu ve kavakların ince uzun bir biçimde göğe uzanışından çok etkilendim. Sonbaharın geçiş renklerine, sarı, turuncu kahverengi gibi renkleri kendi memleketimin coğrafyası ile birleştirip çalışmalar yapıyorum. Tüm renkler doğa da mevcut; doğaya baktıklarında ilk etapta göremeyen kişiler için bunları kendi elimden göstermek istedim.

"Resimlerimizde bulunduğumuz yerin olduğu kadar kişiliğimizin de izleri mevcuttur"

Herkes hayalindeki düşündüğünü kendince anlatmaya çalışır. Ben de bunu yapmaya çalışıyorum. Çok renkli bir kişilik göstermesem de resimlerim oldukça renkli ve lekeci bir anlatımla izleyiciye yansıyor.

Bu da iç dünyamızı yansıtıyor. yani kendi görmek istediğim doğa, benim bakış açımdan, gördüklerimle hissettiklerimin karması olarak düşünebiliriz. 'İşte bu benim doğam, herkesin gördüğü değil de kendi gördüğüm.' Bunu da tuvale aktararak gösterebiliyoruz. Aynı zamanda resimlerimde lekeci ve çizgisel anlatımda mevcut. Çok seviyorum çizgiyi kullanmayı ve çizgilerin bir araya getirerek bütünü oluşturmayı. Genel olarak resimlerimde kavak ağacı, ağaç çeşitleri, içlerine gizlenmiş kuşlar, su birikintileri ve doğada gözlemlediğim nesnelere bulunmakta. Bunları iç dünyamla harmanlayıp kendi bakış açımdan resimler ortaya çıkarıyorum. Resimlerimde genelde doğa ve doğanın canlı renklerini kullanıyorum bu da dışardaki izleyicilere benim hakkımda, doğaperest ve pozitif biri olduğum fikrini veriyor.

"Renk ve lekeler resimlerimde vazgeçilmezdir benim için"

Kullandığım renkler o anki ruh haline göre değişebilir. Örneğin ilham aldığım manzaranın hava durumu yağmurluysa oluşturduğu hisler kullandığım renkleri soluklaştırabiliyor. Doğanın bana verdiği pırl pırl bir güneşte daha canlı resimler yaptığım görülüyor. Benim resimlerimin ismi yoktur.

Çünkü ben isim koyma işini izleyenlerin hayal dünyasına bırakmak istiyorum. Resimlerime izleyicilerin bakışlarını belirli kalıplara sığdırmak istemiyorum. Her izleyici farklı birşey görebilir, yorumlayabilir. Resim bir araştırma işidir. Resmi kurgularken, kompozisyon oluştururken düzgün ve hoş bir armonisi olan etkileri yakalamaya çalışıyorum. Burada işin içine matematik giriyor. Dikeyler ve yataylar, büyükler ve küçükler, önde ve arkada işte tüm bunların bir araya gelmesi hiç kolay değil. Yoğun araştırmalar sonucunda oluşuyor. Genellikle resimlerimiz hiç tamamlanmıyor. Her ne kadar bitirdim imza attım desekte, karşıda duvara asıldığı zaman, günlerce, aylarca gözümüz üzerinde oluyor. Sık sık eklemeler yapıyoruz. Aynı zamanda bazen kafamızdaki şeyi doğrudan tuvale yansıtmak hayalimizdeki gibi olmuyor. Bu kez bir mücadele oluyor ve bununla ilgili ne yapabilirim nasıl olabilir, bunu daha farklı nasıl sunabilirim heyecanı ile çok farklı şeyler ortaya çıkabiliyor. **Haber: Sümeyye Alhan**

Yüz altmış yıllık tarihi yapı: Aya Yorgi Kilisesi

Aya İshotya (Yorgi) Kilisesi, yüz altmış yıllık tarihi binası ve Isparta Müzesi'nde sergilenen tabletiyle tarihe ışık tutuyor. Süleyman Demirel Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Sanat Tarihi Bölümü Öğretim Üyesi olan Doç. Dr. Doğan Demirci'den edindiğimiz bilgiler ışığında kilisenin dünü ve bugününe dair her şeyi sizler için derledik.

Aya İshotya Kilisesi

Çan Kulesi

Isparta'da uzun yıllar müzecilik yapan, şuan ise Süleyman Demirel Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Sanat Tarihi Bölümü Öğretim Üyesi Doç. Dr. Doğan Demirci tarafından danışmanlığı üstlenilen tez ve çeşitli akademik çalışmalara da konu olan Aya İshotya Kilisesi, döneminin varlığını koruyan ender yapılardan biri olma özelliğini taşıyor.

Isparta'daki Rum Ortodoksları

Isparta'nın da içinde bulunduğu Pisidia bölgesinde, Hıristiyanlık Aziz Paulus'un MS 46-48 yılları arasında ilk misyon gezisinde bölgeyi ziyaret ettiği dönemde yayılarak, Hamitoğulları Dönemi'nde Isparta'da dört Rum mahallesi kurulmuş. Zamanla sayıları artan Rumlar; Doğançı, Keçeci Cedit, Sülübey, Hacı Ayvaz ve Çelebiler Mahallelerine yerleşmişler. 16. yüzyıl ile 18. yüzyıl arasında Isparta'da gayrimüslim nüfus olarak sadece Rumlar'ın yaşadığı bilinir.

HAGIA EISODIA

(Meryem'in Doğuşu) Kilisesi

Kilisenin kimin tarafından yaptırıldığı bilinmiyor. Yapının inşa kitabesi ise bugün Isparta Müzesi'nde sergileniyor. Bu kitabede, inşa tarihi ile birlikte mimarların isimleri de yer alıyor. Buna göre kitabede Miysli Hacı Nicola ve Rodos'lu Andreas Soulinas isimli iki mimarın adı geçiyor.

Envanter kayıtlarında Aya Yorgi Kilisesi olarak adlandırılan Hagios Eisodia Kilisesi'nin yapım tarihine ilişkin kaynaklarda verilen ilk tarih 1794 olmakla birlikte, bugün Isparta Müzesi'nde 2.15.2003 envanter numarası ile sergilenen kitabesinde, yapının Sultan Abdülmecid döneminde yapıldığı ve kilisenin 5 Mayıs 1857'de başlayan inşaat sürecinden sonra 1860'da bitirildiği belirtiliyor. İstanbul Rum Ortodoks Patrikhanesi'nin 250. Patrik'i Cyril VII zamanında Ortodoks Hıristiyanları'nın destekleri ve çabaları ile üç yıl sonunda tamamlandığı bilgisi yer alıyor.

Kitabede Eisodia kelimesi "sunuş, takdim,

kabul" anlamlarında, Panagias ise "bakire, lekesiz" anlamlarında Meryem'i ifade ediyor. Kilisenin iç mekanında bulunan süsleme öğelerinin de bu görüşü destekler nitelikte olduğu görülüyor. Kitabede yer alan bu bilgilerden yapının Meryem Ana'ya adandığı sonucuna varılrsa da, yapı günümüzde Isparta Kültür ve Turizm Müdürlüğüne "Aya İshotya (Yorgi) Kilisesi" olarak adlandırılıyor.

Yapının inşa kitabesi ise bugün Isparta Müzesi'nde sergileniyor.

Kitabedeki Miysli ve Rodos kelimeleri ile mimarların nereli olduğuna dair bilgiler veriyor.

Kilisenin yapısal özellikleri

Isparta, Doğançı mahallesindeki Aya İshotya (Yorgi) Kilisesi, mübadele sonrası askeri depo olarak kullanılarak daha sonra atıl(kullanılmayan) hale gelmiş. 1975 yılında tescil edilen kilise, bir çevre duvarı içinde yer alır. Kilise 1858 yılında yapılan, önceleri giriş kapısında yer alan kitabesi günümüzde Isparta Müzesi'nin bahçesinde sergileniyor. Doğu batı yönünde uzanan yapıda üç nefli bazilikal plan tipinin uygulandığı görülüyor. Çatıda orta nef, yan neflerden daha

yüksek tutularak orta nef vurgu yapılıyor. Geç Osmanlı Döneminde yapılmış olmasına rağmen plan özelliği bakımından erken dönem Bizans kilise mimarisi özellikleri izlenimi veriyor. Bir narteks ve üç nefli sahip olan kilisenin dış duvarları yerel köfke olarak tabir edilen taşlarla inşa edilmiş. Narteksi iki bölümden oluşuyor; batı, kuzey ve güney yönlerde birer girişi bulunuyor. Kuzey ve güney duvardaki kapı kemerle-

ise korint tipinde başlıklı. Kilisenin Bema bölümünde liturjiye yönelik olarak pek çok niş bulunuyor, nişlerden apsisin kuzey ve güneyinde bulunanlardan ikisi kaş kemerli, üçü yuvarlak kemerli, birisi de sivri kemerli.

Narteksin önündeki çan kulesinin çanı bugün Isparta Müzesi'nde sergileniyor. Çan, 1903 yılında yapıldığı bilgisi kayıtlarda yer alıyor. Çatıda yer alan pencereler ise üçgen başlıklı dikdörtgen veya yuvarlak formda. Kilisenin tek apsisi dış cephede beş kenarlı doğu yönde ve kilise tabanından 60 cm daha yüksek olduğu görülüyor. Yapının tabanı taşlarla döşeli. İçerideki sütunlar ve iç duvarları alçı ile sıvanlı, alçının üzeri ise resimlerle süslü. Resimlere siva üstüne boya yapıldığı, bitkisel ve geometrik motiflerden oluşuyor. Günümüzde alçı sıvaların çoğunun dökülmüş, bezemelerin ise silinmiş olduğu görülüyor.

Kilisenin kuzey giriş kapısının solunda ikinci sütun üzerine bir ambonun bulunduğu, burada kalan bazı izlerden ve ambona çıkan merdivenin kalan üst basamağından anlaşılıyor. Yapıda pek çok tür ve teknikte malzeme kullanıldığı gözlemleniyor. Taş malzemeler; kaba yonu, büyük moloz, düzgün kesme taş ve mermer gibi çeşitli malzemelerden oluşuyor. Dış cephede duvarlarından genellikle rektagonal tipte yapılmış köfke taş kullanılmış. Pencere sövelerinde mermer malzeme kullanılarak yapının bazı kısımlarında tuğla malzemenin de yararlandığı görülüyor. Ayrıca yapının çatısının dışarıdan oluklu kiremitle kaplandığı anlaşılıyor.

Kilise, Göller Bölgesi Arkeolojik, Kültürel, Turistik Araştırma ve Değerlendirme Projesi kapsamında, 1993 yılı yaz aylarında restorasyona alınarak sıvı kimyevi birleşimler enjekte edilip sıvasında ve ahşap konstrüksiyonunda sağlamlaştırma yapılmış. Aya Yorgi (Ishotya) Kilisesi günümüzde ibadete kapalıdır. **Haber-Foto: Ahmet Aydoğan**

Tarihi günümüze taşıyan kent: **Sagalassos**

Sagalassos, günümüze kadar ulaşmış ve en iyi şekilde ayakta kalmayı başaran tarihi yerleşimlerden biridir. Sagalassos Antik Kenti, Türkiye'nin güneybatısında, Burdur'un Ağlasun ilçesinde yer alır. Isparta'dan kente ulaşım yaklaşık yarım saat sürerken, Antalya'dan da yaklaşık 120 km uzaklıktadır.

Biraz antik kentin tarihinden bahsedecek olursak; kent o dönemde Pisidia olarak bilinen bölgede yer alıyor. Dağ eteklerine, denizden 1450 ile 1600 metre yükseklik arasına kurulmuştur. Antik kentin civarında pek çok verimli ova vardır. Bunlar zamanla kent topraklarına dahil olur. Bunlardan en önemlisi ve Sagalassos idaresine MÖ 2. yüzyıl başında ilk katılan Burdur Ovasıdır. Böylece kentin tarım alanı büyük ölçüde genişler ve bu durum ileriki yıllarda Sagalassos'un Anadolu Roma yol ağına bağlanmasına olanak sağlar. Ardından, Augustus Dönemi'nde Bağsaray ve Çelitkçi vadileri de kentin idaresi altına girer.

Peki, bu insanlar neden dik yamaçlara yerleşmişler? Antik çağlarda bunu seçmek için geçerli birçok sebep var. Bunlardan birisi güvenlik kaygısı, bir diğeri ise suyun bolluğudur. Yer katmanlarının özelliği sayesinde, bölgede düzinelere pınar bulunur. Bu yamaçlar insanlara yüksek kaliteli seramik kapacak ve tuğla yapmaya uygun kil ve metal eşya üretmek için maden cevheri de sunmuştur. Bir başka etken de, kentin tarihinin en parlak zamanı olan Roma İmparatorluk Dönemi'nde, Sagalassos'un, Anadolu'nun yol ağına bağlanmış olmasıdır. Bu sayede kent hem Anadolu'nun içlerine, hem de Ege ve Akdeniz limanlarına ulaşır.

Asırlar öncesine yolculuk

Antik kente girerken buram buram tarih kokusunu alıyorsunuz. Tarif edilmez bir manzara eşliğinde başlıyorsunuz yürümeye.

MS 124-132 yılları arasında İmparator Hadrian, Anadolu'yu en az üç defa ziyaret eder. Bu ziyaretlerden önce kenti Galatya Eyaleti yönetiminden alır ve Likya Pamfilya Eya-

leti'ne bağlar. Sagalassos, eyalete eklenen yeni bölge Pisidya'nın imparatorluk kültür merkezi olur. Ayrıca İmparator tarafından "Pisidya'nın birinci kenti" ilan edilir. Bu durum kentin yeni bir altın çağa adım atmasını sağlar.

Eğer o dönemde kente güneyden, örneğin Ağlasun tarafından geliyorsanız ilk karşıınıza çıkan İskender Tepesi olacaktır.

İskender Tepesi

MÖ 333'te Büyük İskender ordusuyla Sagalassos'a geldiğinde, Sagalassoslular kentlerini bu tepe üzerinde savunur. Tepenin adının İskender Tepesi olmasının nedeni, Sagalassosluların İskender'in ordusunu burada beklemelerinden ötürüdür. Sagalassos o zaman da Pisidya bölgesinin önemli bir kentidir. Kentin güney girişini kontrol eden bu tepe, coğrafi şekli ve konumu bakımından stratejik olarak önemlidir. Çatışmanın sonunda Büyük İskender'in ordusu Sagalassosluları yener ve kenti ele geçirir. Bu tarihten sonra Sagalassos Hellenistik dünyanın bir parçası haline gelir.

İzlediğimiz rotaya göre ilk olarak İmparatorluk Roma Hamamı'nın arkasında kalan Aşağı Agora'ya doğru ilerliyoruz. Agora; Yunan klasik çağında, bir sitenin yönetim, siyasa ve ticaret işlerini görüşmek üzere yurttaşların toplandığı kent alanı anlamına gelmekte. Bir nevi kent meydanı, pazar da denebilir.

Aşağı agora

Bu meydan, İmparator Augustus döneminde düzenlenmiştir. Aşağı Agora, Yukarı Agora'ya kıyasla daha ticari bir özelliğe sahiptir. Yine de, burada da pek çok onursal anıt ve heykel yer alır. Heykel kaidelerinin

bazıları halen meydanın doğu kenarında görülebilir. Agora'nın doğusu boyunca bir sütun sırası ve bunun ardında bir seri dükkan yer almıştır. Meydanın iki yanındaki üstü çatı ile kapalı bu sütun sıraları (portikolar) yayaları güneşten ve yağıştan korur. MS 6. yüzyılın ortalarında Batı Portiko'nun içi küçük lokanta ve barlar yapmak üzere duvarlarla bölünür. Bu sırada Doğu Portiko'nun ardına ise büyük bir restoran kurulur; içinde bar, mutfak, depo ve bir yatak odası dahi vardır.

Bugün Agora'nın kuzeybatısında, anıtsal bir çeşme olan Severuslar Çeşmesi'nin kalıntıları yer alır. Aslında bu, Agora'ya yapılmış ilk çeşme değildir. 40 cm arkasında, olasılıkla MS 80-100 arasında yapılmış daha erken bir çeşmenin duvarı yer alır. MS 120 civarında, Agora'nın kuzeydoğusu yeniden düzenlenir. Yukarıya çıkışı kavisli bir teras duvarı ve merdiven inşa edilir. Duvarın üzerinde Sagalassos'un başlıca tanrılarının kabartmaları bulunur. Herakles ve Ares kabartmaları, hala yerindedir. Diğer dört tanrının kabartmaları Burdur Müzesi koleksiyonundadır.

Apollo'dan İmparator Augustus'a

Sonrasında ilerleyerek Apollo Klarios Tapınağına geçiyoruz. Kentin bu önemli noktasına İmparator Augustus zamanında, tanrı Apollo Klarios'a adanmış bir tapınak inşa edilir. Aşağı Agora'ya hakim bir tepeye kurulmuştur. Apollo aslında o zamana dek Sagalassos'un en önemli tanrılarından birisi değildir. Ama İmparator Augustus'un kendine en yakın bulduğu tanrıdır. Augustus, Apollo'nun kendisini seçtiğine ve koruduğuna inanır. Bu bakımdan, Sagalassos'taki Apollo tapınağı aynı zamanda Augustus'un onurlandırılmak için de yapılmıştır.

Severuslar Kapısı:

İmparatora bir onursal kapı

MS 220-235 yıllarında, Sagalassos'un ana caddesi ile Roma Hamamı'nın kesiştiği bu noktaya bir onursal kapı inşa edilir.

Bu antikal kapı olasılıkla Perslere karşı zafer kazanmış Alexander Severus zamanında inşa edilmeye başlanır (MS 235'ten itibaren). Severuslar hanedanlığına ait imparatorlar, bu güçlü düşmana karşı düzenledikleri seferlerde Pisidyalı askerleri ordularına almıştır. Bu nedenle, bölgede bu imparatorla ithaf edilmiş çok sayıda onursal anıt bulunur.

Alexander Severus'un hakimiyet yılları, Sagalassos'ta iki yüzyıl sürmüş yoğun inşaat faaliyetinin durduğu dönem olur. Bu kapı, Sagalassos'ta inşa edilmiş son görkemli anıttır.

Yukarı agora: Politik merkez, heykel galerisi ve pazaryeri

Bu meydan, Hellenistik Dönem'de kentin politik merkezidir. Kentin erkekleri politika konuşmak üzere burada toplanır. İmparator Augustus zamanında meydan yeniden düzenlenir ve taş döşenir. O dönemden itibaren agoranın üç tarafı sütunlu galerilerle (portiko) çevrilidir.

MS 1. yüzyıldan itibaren bu meydan giderek onursal anıtlarla dolmaya başlar. İmparatorlar, valiler ve yerel seçkinler için yapılmış heykel kaideleri, yazıtlar ve küçük anıtlarla agora adeta bir galeriye dönüşür. MS 500 civarında meydana gelen depremde bunların çoğu devrilir.

MS 6. yüzyılda kent halkı meydana yeniden sahip çıkar. Taş heykeller yakılarak kireç yapılır, metal olanlar eritilir. Heykel kaideleri kaldırılır veya başka yerlerde kullanılır. Kullanıma açılan meydanda pazar yerleri

Aşağı Agora

Yedi farklı taştan yapılmış Antoninler Çeşmesi'nin suyu 2010 Ağustos'undan beri tekrar çağlayarak akmaktadır. Bu anıtta su, mimari bezemenin bir parçası olarak kullanılmıştır. Haznede toplanan su, çeşmenin görkemli cephesini ve heykellerini yansıtır.

MS 400 civarında inşa edilmiş sur duvarları Dor Tapınağı ile Kuzeybatı Heroon'u bağlar.

Kuzeybatı Heroon'un dans eden kızlar figürü

Bugün Sagalassos Tiyatrosu Anadolu'nun en etkileyici antik harabelerinden birisidir. İskender Tepesi sahne binasının tam arkasında kalır.

MS 1. yüzyıldan itibaren bu meydan giderek onursal anıtlarla dolmaya başladı. İmparatorlar, valiler ve yerel seçkinler için yapılmış heykel kaideleri, yazıtlar ve küçük anıtlarla agora adeta bir galeriye dönüşür. MS 500 civarında meydana gelen depremde bunların çoğu devrildi.

belirlenir ve agora politik kimliğinden çıkıp bir pazar yerine dönüşür.

Antoninler çeşmesi: Zengin bir çeşme

Sagalassos'taki en etkileyici yapılardan biri olan Antoninler Çeşmesi; 28 metre uzunluğunda ve yaklaşık 9 metre yüksekliğindedir. Her iki ucunda dışarıya doğru çıkıntı yapan sütunlu birer podyum (edikula) yer alır. İki dış edikula arasında, cephe boyunca dört adet daha edikula vardır. Su merkez nişte (duvar içinde bırakılan oyuk) bulunan 4,5 metre yüksekteki şelaleden akar ve önündeki havuzu doldurur. Kazılar sırasında çeşmenin haznesi içinde bulunmuş heykellerin döküm kopyaları restore edilen anıta 2011 yılında konulmuştur. Heykellerin asılları Burdur Müzesi'nde sergilenmektedir.

Sagalassos'taki pekçok başka anıt gibi, çeşme zengin şekilde süslenmiştir. Anıtlarda süsleme kullanımı İmparator Augustus döneminden başlar; onun devrinde başlayan barış ve refah yıllarını 'altın çağ' simgelemek için kullanılır.

Bilinmeyen bir hayırsevere anıt

Heroon adı verilen yapılar, kent halkından hayırsever bir kişiyi onurlandırmak üzere yapılmış küçük anıtlardır. Heroon, dans eden kız figürleri ile dekore edilmiş ve birbirlerinin şallarından tutmuş 14 kızın betimlendiği friz, gerçekten görülmeye değer. Kendine özgü mimarisi ile anıt, bazen onurlandırmak için yapılan kişinin mezarını da anıtın içinde barındırır. Bu Heroon, Sagalassos'un seçkinlerinin uzun yıllar hatırlanmak için yaptırdıkları onursal yapılardan biridir.

Dor Tapınağı: Tapınaktan kuleye

Tapınak çok büyük olasılıkla Tanrı Zeus'a adanmıştır. Zeus o dönemde uzun zamandır Sagalassos'un, hatta hemen hemen tüm Pisidya'nın baştanrısidir. Yapı Antik Grek mimarisinin Dor düzenindedir ama aynı zamanda Roma mimarisinde olduğu gibi bir podyum üzerine kuruludur.

Bu bakımdan Antik Grek ve Roma mimarisinin bir karışımını sergiler.

MS 400 civarında Sagalassos'un kent merkezinin etrafına yeni sur duvarları inşa edilir. Duvarlar Sagalassos'u tamamen çevreler; yerleşilmiş alanın yalnızca üçte birini içine alır. Bu sur duvarları çoğunlukla Hellenistik dönemin eski savunma duvarının hattını izler. Bu dönemde Anadolu'daki güvensiz ortamda kent sıklıkla saldırıya uğrar. Bu nedenle surlara ihtiyaç duyulmuştur. Surların yapımı sırasında mevcut bazı binalar surlara dahil edilir. Örneğin Dor Tapınağı ve Kuzeybatı Heroon bu yeni savunma sistemi ile birleştirilir.

Geç Hellenistik Çeşme

Bu küçük çeşme, İmparator Augustus döneminden önce, MÖ 50-25 yıllarında inşa edilir. Üstü örtülü su haznesi, güneşten ve kirden bu şekilde korunmuştur. Bu çeşmenin inşası, Sagalassos'un sur duvarlarının

dışına taşıp, geliştiği döneme denk gelir. O dönemde nüfus artar ve Hellenistik kent merkezi insanlara yetmez olur. Çeşme, kentin doğuya doğru genişleyen yeni mahallesi için yapılır.

Neon Kütüphanesi

Sagalassos'ta kentin ileri gelenlerinin yaptırmış olduğu yapıtlardan biri olan kütüphaneyi Titus Flavius Severianus Neon, ölen babası için yaptırır. Neon, Sagalassos'un en önemli ailelerinden birinden gelir ve Sagalassos'un başlıca hayırseveri, aynı zamanda kentin oyunlarının (spor ve eğlence) da hamisi ve sponsorudur. Kütüphane pek çok bakımdan Efes'te yer alan Celsus Kütüphanesi'ne benzer.

Tiyatro: Manzaralı bir sahne

Tiyatro'nun iyi korunmuş durumu, konumu ve İskender Tepesi'ne doğru sunduğu manzara etkileyicidir. "Yükselen tepenin yamacında, bugüne dek gördüğüm veya duyduğum tiyatroların en zarifi ve en güzeli yer alır...". Sagalassos'un erken ziyaretçilerinden Charles Fellows yazdığı '1839 Küçük Asya'da bir Seyahatin Güncesi'nde Sagalassos tiyatrosunu bu şekilde tasvir eder.

Bu dönemde İmparator Hadrian, Sagalassos kentini Pisidya bölgesinin imparatorluk kült merkezi ilan eder. Bu da Sagalassos'ta her sene tüm Pisidya halkı için kutlamalar düzenlenmesini gerektirir; hemen ardından kentte buna uygun yapılar inşa edilmeye başlanır. Bölgenin kült kutlamalarına ev sahipliği yapabilmek için, Sagalassos'un kendi nüfusu en fazla 5000 iken, tiyatrosu yaklaşık 9000 izleyici kapasitesinde inşa edilir. Sagalassos'un arkeolo-

ji ve çevre tarihi açısından bir diğer önemi de MÖ 4. yüzyılda, cam materyallerinin geri dönüşümünün yapıldığı yer olması. O dönemde cam değerli bir madde olduğu için ve kırılan camların tekrar hammadde olarak kullanılabilmesi için geri dönüştürüyorlar. Belçikalı arkeologların bu konuda yayınlanmış bilimsel makaleleri var. Ayrıca, metal geri dönüşümü de savaşlardaki ganimetlerin taşınırken kolaylık sağlaması için yapılıyor. Demir, bakır gibi metal eşyalar daha kolay taşınabilsin diye eritiliyor ve kalıplar halinde götürülüyor.

Sizler de günümüzden binlerce yıl önceye yolculuk yapmak ve Pisidia'nın bu önemli kentinde yaşamın nasıl olduğunu, yaşayanların neler inşa ettiklerini görmek isterseniz;

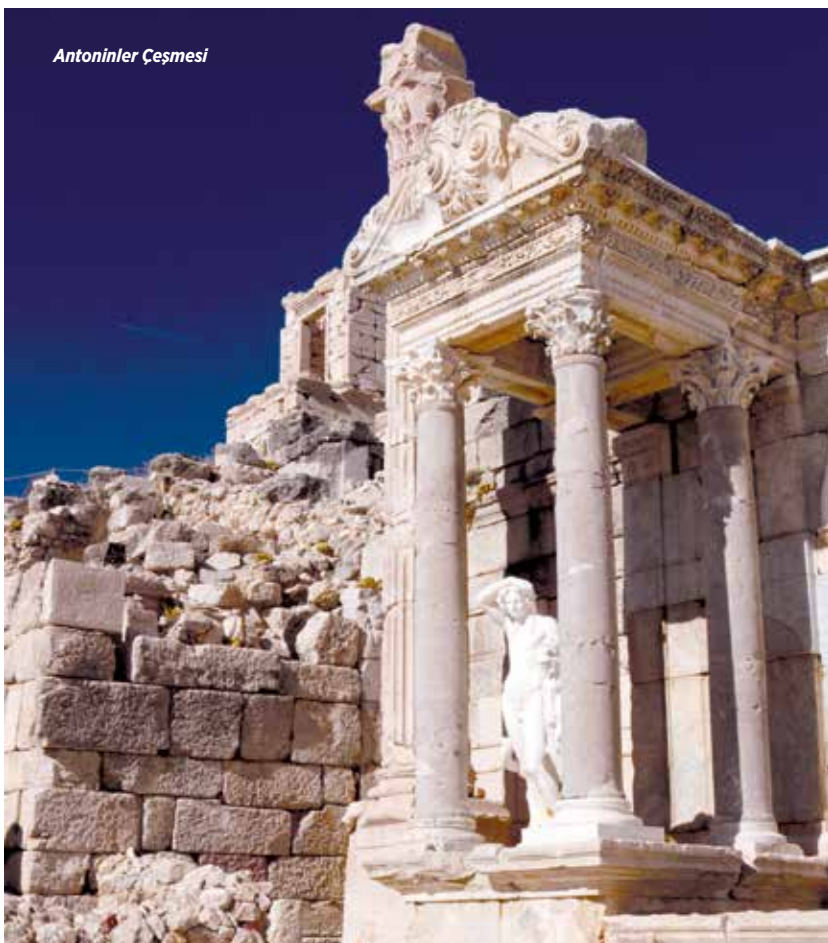
Şahsi aracınızla yapacağınız seyahatler için rota bilgileri

Isparta'dan Sagalassos'a D685 karayolu üzerinden Antalya yönünde devam edip, işareti kavşaktan "Ağlasun" tabelası yönüne döndüğünüzde önce ilçe merkezine ulaşacaksınız. İlçe merkezine ulaştıktan sonra kuzey yönünde tırmanan manzaralı yolu takip ederek 7 km'lik kısa bir yolculuğun ardından Ören yeri girişine ulaşırsınız. İşte Sagalassos antik kenti tüm ihtişamıyla karşınızda.

Toplum taşıma ile yapacağınız seyahatler için rota bilgileri:

Isparta'dan Ağlasun'a giden 'Ağlasun Koop' minibüsleri şehirlerarası otobüs terminalinden değil Isparta köy garajından hareket etmektedir. Önce halk otobüsleriyle köy garajına giderek oradan minibüslere binip Ağlasuna gidebilirsiniz. Kooperatif yetkililerinden direkt olarak Sagalassos'a yapılan seferler hakkında da bilgi alabilirsiniz. Direkt seferler yerine ilçe merkezinden, doğa yürüyüşü veya bisiklet gibi alternatif yöntemlerle de Sagalassos'a gidebilirsiniz. Bu alternatiflerden birini tercih etmeniz halinde asfalt virajlı yolu değil Ağlasun'un mahalleleri arasındaki yolları kullanırsınız. Bunun için ilçede yaşayanlardan veya basılmış gezi rehberlerinden yardım alabilirsiniz. Sagalassos'ta uzun süre zaman geçirmek isterseniz ilçe de konaklama imkanları da mevcuttur.

Haber: Cansu Karademir - Levent Yavuz Aydın

Antoninler Çeşmesi

Sempozyum: Hamitoğulları Beyliği

SDÜ, Necmettin Erbakan Üniversitesi ve İslam Tarihçileri Derneği işbirliği ile "Uluslararası Orta Anadolu ve Akdeniz Beylikleri Tarihi, Kültürü ve Medeniyeti Sempozyumu" düzenlendi.

Üniversitemizin ev sahipliğini yaptığı ve iki gün süren sempozyumda, Orta Anadolu ve Akdeniz bölgesinde kurulmuş Türk beyliklerinden biri olan "Hamitoğulları Beyliği" ele alındı. Alanında uzman birçok kişi tarafından her yönüyle incelendi.

Saygı duruşu ve İstiklal Marşı ile başlayan sempozyum, açılış ve protokol konuşmalarının ardından Güzel Sanatlar Fakültesi Akademik Orkestrasının müzik dinletisi ile seyircilere keyifli anlar yaşattı. Sonrasında sahneye çıkan SDÜ Halk oyunları topluluğunun halk oyunu gösterisi ile devam etti.

Sempozyum açılış konuşmasını yapan SDÜ Tarih Bölüm Başkanı ve Sempozyum düzenleme kurulu Başkan Yardımcısı Prof. Dr. Behset Karaca, Uluslararası Orta Anadolu ve Akdeniz Beylikleri Tarihi, Kültürü ve Medeniyeti Sempozyumu'nun beşincisi olan Hamitoğulları Beyliği Sempozyumu hakkında bilgi verdi. Karaca, 14 oturumda 70'e yakın katılımcının önemli görüşlerinin yer aldığı salonlardan birine Antalya Fatih Zincir Kıran Mehmet Bey'in, diğerine de Eğirdir'in mimarında büyük etkisi olan Dündar Bey'in isimlerini verdiklerini söyledi. Bunun da sempozyumun anlam ve önemine dayandığını belirtti.

"Anadolu Beylikleri olmadan, Anadolu'nun Türk tarihindeki yeri anlaşılabilir"

Sempozyumların tarihçesinden bahsederek konuşmasına başlayan İslam Tarihçileri Derneği ve Sempozyum düzenleme kurulu başkanı Uşak Üniversitesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Mehmet Şeker: "2010 yılında Türk Tarih Kurumunda Tarih Bölümü Başkanları ile yapılan toplantıda, o dönemin başkanı Prof. Dr. Ali Birinci'nin "Anadolu Beylikleri ele alınmalı" teklifi üzerine değerli mes-

lektaşımız Prof. Dr. Mehmet Ersan ile buna adım attık. İlk önce Batı Anadolu Beylikleri Sempozyumlarını düzenlemeye karar verdik. Sonrasında Konya Necmettin Erbakan Üniversitesinden Orta ve Akdeniz'deki Beylikleri ele almak ile ilgili bir teklif geldi. Bunun üzerine ikinci bir etap olarak Orta Anadolu'ya başladık. Bu arada Batı Anadolu Beylikleri Sempozyumları yapılmaya devam etti." dedi.

Anadolu Beylikleri olmadan, Anadolu'nun Türk tarihinde yeri, geldiği nokta anlaşılamayacağını söyleyen Şeker, Osmanlı'yı anlamak için de Anadolu Beyliklerinin mutlaka bilinmeli, tanınmalı, anlaşılmalı ve araştırılması gerektiğini vurguladı. Yapılan bu on ayrı sempozyumlarda, her sempozyuma bilinenleri tekrar eden tebliğlerin yanı sıra orijinal bildirilerle katkıda bulunanların da olduğunu belirten Şeker: "Yurtiçinden ve Yurtdışından Beylikler konusunda daha henüz tespit etmediğimiz başka eserlerin de geleceğini ümit ediyoruz. İşte bu gibi çalışmalar, yeni buluşlara imkan verecektir." dedi.

Sonrasında konuşmasını yapan Necmettin Erbakan Üniversitesi Rektörü Muzaffer Şeker, sempozyumun bir görev olarak, atalarımıza vefa borcumuz olarak ama bilimsel bir sorumluluk olarak tarihimizi genç kuşaklara aktarmak ve kendi tarihimizi başkalarından değil, kendi tarihçilerimizden öğrenmek üzere oluşturulmuş olan Beylikler serisinde görev almaktan mutluluk duyduğunu ifade etti.

Ardından kürsüye çıkan Isparta Belediye Başkanı Yusuf Ziya Günaydın, böyle bir sempozyum ile Hamitoğulları'nı iyi bir

Sol Baştan: Prof. Dr. Behset Karaca
Prof. Dr. Mehmet Şeker
Prof. Dr. Refik Turan
Prof. Dr. Mehmet Ersan

şekilde anlatıldığını ve bunun Isparta'nın tarihini bilmek açısından çok önemli olduğunu belirtti.

"Tarihten kahramanları alırsanız geriye başka bir şey kalmaz"

Thomas Carlyle isimli İngiliz düşünürünün "Tarihten kahramanları alırsanız geriye başka bir şey kalmaz" sözü ile konuşmasına başlayan onur konuğu Türk Tarih Kurumu Başkanı Prof. Dr. Refik Turan, seyircileri 12. yüzyılın sonu ve 13. yüzyılın başlarına götürerek; Hamitoğulları Beyliği, Ertokuş Bey ve Feleküddin Dündar Bey hakkında bilgi verdi. İstiklalin bir toplumun şerefini yüceltmek anlamına geldiğini belirten Turan, devletlerin de bu istiklal mayası ile mayalandığını, beyliklerin Anadolu işgaline karşı ilk savunma yapanlar olduklarını ifade etti. Osmanlı Devletinin istiklal duygusunu çok genişlettiğini ve daha sonra bir şaheser vücuda getirdiğini dile getiren Turan, beyliklerin bu büyük şaheserin oluşmasında önemli roller üstlendiğini, Hamitoğullarının da bunlardan bir tanesi olduğunu söyledi.

Sempozyumda Türk Tarih Kurumu Başkanı Prof. Dr. Refik Turan başkanlığında gerçekleştirilen açılış oturumuna geçildi. Ege Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü Başkanı Prof. Dr. Mehmet Ersan, Anadolu'nun fethi ile Türk kültürü ve devlet yapısının burada da etkili olduğunu ifade etti. İslam Tarihçileri Derneği Başkanı Prof. Dr. Mehmet Şeker ise "Beylikler ve İslamiyet" konusunda açıklamalarda bulundu. Ardından Prof. Dr. Behset Karaca "Osmanlı belgelerinin dilinden Hamitoğulları Beyliği" konusuna değindi. Öğle yemeği molasının ardından Süleyman Demirel Üniversitesi

Emekli Öğretim Üyesi Prof. Dr. Bayram Kodaman'ın başkanlığında gerçekleştirilen I. oturuma geçildi.

Dündar Bey salonunda başlayan I. oturumda; Prof. Dr. Salim Koca; "Anadolu Türkmen Beyliklerinin Doğusunda Selçuklu Uçlarının Rolü Var mıydı?", Prof. Dr. Kemal Göde; "Türk Beylikleri İçinde Hamidoğulları'nın Yeri ve Önemi", Prof. Dr. Tuncer Baykara; "Hamidoğullarının Salur Boyu Kökeni Üzerine" ve Dr. Öğr. Üyesi Sait Kofoğlu "Hamidoğulları Beyliği Üzerine Düşünceler" konuları ele alındı. Zincir Kıran Mehmet Bey salonunda devam eden II. oturumda ise Prof. Dr. Rıza Savaş'ın başkanlığında; Prof. Dr. Caner Arabacı "Hamitoğullarında Alplik Düşüncesi", Prof. Dr. Alfina Sibgatullina "Anadolu Türk Beylikleri Döneminde Tasavvuf", Prof. Dr. Mehmet Necmettin Bardakçı "Hızır Bey Tarafından Eğirdir'de Kurulan Zaviyede Bir Kadın Şeyh: Şehribânü Hanım", Dr. Öğr. Üyesi Mustafa Akkuş "Hamidoğullarının Moğol Tahakkümüne Karşı Tutumu" konuları ele alındı.

Müzakereler sonrasında diğer oturumlara geçildi. İlk gün toplam altı oturum gerçekleştirildi. Her birinde Hamitoğulları Beyliği, birbirinden değerleri akademisyenler tarafından ele alındı.

Sempozyumun bir diğer gününde ise toplam altı oturum gerçekleşti. Hamitoğulları Beyliği anlatılmaya kaldığı yerden devam ederek, birçok yönüyle incelendi. Prof. Dr. Mehmet Şeker başkanlığında kapanış ve değerlendirme oturumu yapıldı. Sonrasında yapılan geziler ile sempozyum sona erdi.

Haber: Cansu Karademir

Kongre: 6. Örgütsel Davranış

SDÜ ev sahipliğinde "6. Örgütsel Davranış Kongresi" gerçekleştirildi. 200 bilim insanının 98 bildiri ile katıldığı kongrede Türkiye'ye özgü modellerin inşa edilmesi gerektiği vurgulandı.

İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi'nde gerçekleştirilen kongrede, atölye çalışmalarının yanında "Örgütsel Davranış Alanında Yeni Tartışmalar", "Liderliğe Bakış Açıları", "Stres", "Pozitif Psikoloji", "Örgütsel Bağlılık", "Lider-Üye Etkileşimi", "Örgütsel Yönetim Desteği", "Örgütsel Politika", "İnsan Kaynakları Yönetimi", İş Yeri Tutum ve Davranışları" gibi önemli konular alanında uzman bilim insanlarıca ele alındı.

Görevine Süleyman Demirel Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. İlker Hüseyin Çarıkçı'nın yaptığı "Örgütsel Davranış Kongresi"nin 6'ncısı başladı.

"Çok iyi bir araştırma üniversitesiyiz"

Kongrenin Yürütme Kurulu Başkanlığı'nı yürüten SDÜ Rektörü Prof. Dr. İlker Hüseyin Çarıkçı; bilim, eğitim, araştırma ve uygulamaya 21 Şubat 1976'da başlayan SDÜ'nün ilham verecek şekilde yolculuğuna devam ettiğini söyledi.

SDÜ'nün çok iyi bir araştırma üniversitesi olduğunu belirten Çarıkçı, "Ulusal ve global çapta üniversiteler liginde hep iyi noktadadır. Birçok alanda Türkiye'de ilk 10 içerisinde yer alıyoruz. URAP'ta ise 25-

30 bandındayız. SDÜ ile aynı dönemde kurulan 22 üniversite arasında ise Gebze, İzmir İleri teknoloji ve Osman Gazi'nin ardından 4'üncü sırada yer alıyoruz. Bunu daha üst seviyelere çıkarmanın çabası içerisindeyiz. Çalışıyoruz. Üretiyoruz. Örneğin şu an SDÜ'de Örgütsel Davranış Kongresi dâhil üç ayrı kongre düzenleniyor." dedi.

Türk Modeli yaratmalıyız

Marmara Üniversitesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. İnci Erdem Artan, "Örgütsel Davranış Alanında Yeni/ Yinelenen Tartışmalar" başlıklı konuşmasında, bilim çevrelerinden iş dünyasına toplumsal hayata kadar genel şemsiyede sorunları ve tartışmaları analiz etti.

Örgütsel Davranış Kongresi'nin bir misyon taşıdığını belirten Artan: "Umut ediyorum ki bu alanda iyi bir "Türk modeli" geliştirebiliriz. Bunun için 6'ncı kez SDÜ'nün organizasyonu ve ev sahipliğinde bilimsel bir atmosferde buluşuyoruz. Burada 200 bilim insanının 98 bildiri ile katılımını önemsiyoruz. Çok

Prof. Dr. İlker Hüseyin Çarıkçı

değerli bir veridir. Çıktılarının da ana gayemize erişmek için bir veri oluşturacağı düşünülüyor." diye konuştu. Kongre Yürütme Kurulu Başkanı Süleyman Demirel Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. İlker Hüseyin Çarıkçı kapanış oturumunda yaptığı konuşmada, 77 üniversiteden bilim insanlarının yer aldığı kongreyi başarıyla tamamlamaktan duydukları

memnuniyeti dile getirerek katılımcılara teşekkür etti.

Kongre Danışma Kurulu Üyesi Prof. Dr. İnci Erdem Artan ise başarı ile tamamladıkları kongrede emeği geçenlere teşekkür ederek 7. Örgütsel Davranış Kongresinin Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi ev sahipliğinde gerçekleştirileceğinin haberini verdi.

Kongre, gala yemeği ve Isparta'nın tarihi ve kültürel değerlerini yansıtan gezi programı ile sona erdi.

Sempozyum: Pisidia Araştırmaları

Fen-Edebiyat Fakültesi Arkeoloji Bölümünde "Pisidia ve Yakın Çevresinde Üretim, Ticaret ve Ekonomi" konularında düzenlenen "Pisidia Araştırmaları II Sempozyumu" düzenlendi.

Fen Edebiyat Fakültesi Konferans Salonu'nda gerçekleştirilen sempozyumda Akademik Oda Orkestrasının verdiği konserin ardından, Dr. Lutgarde Vandeput ve Prof. Dr. Jeroen Poblome birer konuşma yaptı. Etkinliğe telekonferans ile bağlanan Prof. Dr. Jeroen Poblome "Ekonomi, Antik Dönem Ekonomisi ve Düşünce Tarihi"nden bahsetti. Antik dönem ekonomisi hakkında bilgi veren Poblome: "Mısırlı balıkçı Nil'de, Perge'ye kurutulmuş balık olarak gönderilen yayın balığını yakalar; Perge'de, bir Gauloise 4 amphorasını evine getiren ve SRSW'yi (Sagalassos Kırmızı Astarlı Seramiği) satan Sagalassos'lu çömlekçi tarafından satın alınır ve gittiği her yerde yediği güzel balık ve şaraptan oluşan öğle yemeği

hakkında konuşarak talebi artırır. Bunlar ekonomik uygulamaların yerleştiymiş ki birden fazla çerçeve vardır." dedi.

Düşünce tarihi kapsamında da "Klasik Ekonomistler", "Marjinal Dönem" ve "Neo-klasik Sentezler" konuları üzerinde değerlendirmeler yaptı. Etkinlik kapsamında Burdur Arkeoloji Müzesi Emekli Müdürü Hacı Ali Ekinci 'ye meslek yaşamı boyunca "müzecilik" sahasına olan katkıları, envanter sisteminin geliştirilmesindeki başarılı çalışmalarından dolayı "Toplumsal Katkı Ödülü" verildi. Ödülü Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Murat Ali Dulupçu'nun elinden alan Ekinci, SDÜ yönetimine teşekkür ederek böyle bir ödül almaktan onur duyduğunu söyledi.

Sempozyumun ilk gününde ayrıca Pisidia Bölgesindeki Prehistorik Dönemler ve Tunç Çağ'da bölgedeki üretim, ticaret ve bunların insan bedeni üzerine etkisi üzerine sunumlar yapıldı.

Sempozyumun ikinci gününde Pisidia Bölgesinde yapılan kazılar, yüzey araştırmaları, Burdur ve Isparta Arkeoloji müzelerinde sergilenen eserlerle ilgili araştırmalar ve epigrafik çalışmalar sonucu elde edilen ve-

riler katılımcılar tarafından yapılan sunumlarda paylaşıldı.

Sempozyumun üçüncü gününde ise Pisidia Bölgesi sikkelerinin tarihlenmesi, basımı ve dolaşımı üzerine sunumlar yapıldı. Ayrıca Sagalassos ve Seleukeia Sidera gibi bölgenin önemli kentlerinde yapılan arkeolojik ve jeofizik araştırmalar sonucu bölgedeki üretim, ticaret hakkında ortaya çıkan veriler tanıtıldı.

Sempozyum 3 Kasım Cumartesi günü Sütçüler ilçesi sınırları içinde yer alan Adada Antik Kentine yapılan bir gezi ile sona erdi.

Burdur Arkeoloji Müzesi Emekli Müdürü Hacı Ali Ekinci

Köfte Tezgâhı Başında Yarım Yüzyıl: Terzilikten Baba Mesleği Köfteciliğe

Isparta'nın "Sakin Şehir" (CİTTASLOW) ünvanlı ilçesi Eğirdir'in kadim lokantacı esnaflarından Meşhur Köfteci Güngör Gül, babası Hilmi Gül'ün 1936'da başlattığı lezzet serüvenini 1965 yılından başlayarak günümüze kadar getirmiş ve halen sürdürüyor. Bu meslek onları ilçede yıllardır "Köfteci Hilmiler" olarak anılır hale getirmiş. Biz de sizler için emektar, nevi şahsına münhasır köfte ve tahin karması ustası Güngör Gül ile bir söyleşi gerçekleştirdik.

Meşhur Köfteci Güngör Gül 1944 yılında Eğirdir'de doğmuş. İş yaşamına çocukluk yaşlarında bir terzihanede çırak olarak başlamış. Askere gidene kadar da terziplik mesleğini yapmayı sürdürmüş. Askerden geldikten sonra her ne kadar terziplik mesleğine devam etmek istediyse de babası rıza göstermemiş. Ona: "Oğul; terziğin ince yükü çok, yarın yaşın geçtiğinde elin titrer, gözün az görür yapamazsın" demesi üzerine baba mesleği olan köfteciliğe geçiş yapmış. Güngör Bey kendine has üslubu ve şık giyimiyle alışlagelmiş köfte ustalarından biraz farklı. Ocak başında bile şıklığından taviz vermeyen Gül, sürekli kravat takan, müşterisine ve işine olan saygısını da bu şekilde resmi giyinerek gösteriyor. 1965 yılında başladığı köftecilik mesleğini 53 yıldır Eğirdir ilçesi Cami Mahallesi, İplik Pazarı Sokak ile Pazar Sokağın birleştiği köşede 3 masa ve 12 tabureden oluşan dükkanında aynı istek ve güler yüzle sürdürüyor.

Terzilik ile köfteciliğin farklı meslekler oluşu sizi zorladı mı?

Evet, tamamen farklı ama bizde babanın sözü dinlenir, dediği yapıldı. O vakitler terziplikte direktmişim ama şimdi iyi ki babamı dinlemişim diyorum. Çünkü evimi yerimi bu dükkândan kazandım. 74 yaşında

olmama rağmen hala işimin başındayım. Eğer terzihane açsaydım şimdi hala yapıyor olur muydum bilmem. Ancak şimdi pek dikim yaptırın yok. Çünkü ceketten tutun da gömlek, pantolon eskiden terziğin diktiği ve geçimini kazandığı ne varsa her şey bugün fabrika işi oldu, köfteyi de fabrika işi ettiler ama bizimkinin yerini tutmaz. Geçen günler hep babam rahmetliyi birer birer haklı çıkardı.

Aynı zamanda ustanız da olan babanızdan bahsedebilir misiniz?

Bu sorumuzun ardından Güngör Bey babasının duvardaki resmini göstererek başladı anlatmaya: "Babam Hilmi Gül bu işi yapmaya 1936 senesinde yine Eğirdir'de başka bir mahallede başka bir dükkânda başlamış. Rahmeti olana kadar, yani 1994 yılına kadar da bu işi yapmaya devam etti. Burası üçüncü dükkân, ben ilkinin pek hatırlamam, ikinci dükkânın yerinde de şimdi başka bir iş yeri var. Dükkânda ustam, evde babamdı. Bana bu mesleği o öğretti, köftenin büyükbaş hayvan etinden mi küçükbaş hayvan etinden mi olacağını, nasıl kıyılacağını, kıyıldıktan ne kadar zaman sonra karılacağına varana kadar. Tatlımızı da yine ondan öğrendiğim tariflerle yapıyorum. Tahin (tahin) karmasının şerbetinin nasıl ya-

pıldığını, ne zaman ocaktan inip ne zaman tahin ile karıştırılacağını da yine ondan gördüm. Velhasıl, her ne biliyorsam babamdan öğrendim. Ondan öğrendiklerim sadece bunlar değil. Müşteri nasıl karşılansın, nasıl ağırlansın ve nasıl uğurlansın gibi bütün esnaflık adabını da babamdan aldım. Bu sebepten ötürü gerek ürünlerimizin nasıl ve ne şekilde yapılacağını gerekse iş adabını öğrendiğim ustanın babam olması bana çok fayda sağladı. Neticede ben onun ne kadar çırağı ve sonra kalfası olsam da evladydım, o da benim babamdı. Tabii buradan nasılsa dükkân babamın dükkânı diye işten kaytarabildiğimi falan düşünmeyin. Babam iş ciddiyeti olan bir adamdı ve beni de ondan sonra bu mesleği en iyi şekilde adıma ve namuma yakışır devam ettirebileceğim bir biçimde yetiştirdi. Nur içinde yatsın, mekânı cennet olsun. Rahmetli babam; "Bu iş seni pişman etmez" demişti zamanında, çok şükür etmedi de."

Mesleğe başladığınız günden bu yana işyeriniz hep aynı yerde miydi?

Evet efendim, 53 yıldır aynı dükkândayım. Ben askerden geldiğimde babam bu dükkânı çalıştırıyordu. Ben de burada bu mesleğe başladım ve o gün bugündür de aynı şekilde burada devam ediyorum. Ömrüm vefa ettiği müddetçe de bu dükkânda olacağım. Bizim esnaflıkta bu önemlidir. Müşteri bildiği ve alıştığı yere gelip rahat etmek ister. Gelip sizi yerinizde bulamadığında aramaz çoğu zaman ve başka yere gitmeye başlar. Bu yüzden müşterinin alıştığı yerde durmak önemlidir.

Kullandığınız eşyalar da dükkânla mı yaşıt?

Evet, hemen hemen hepsi o günden kalma ve aynı yerdeler, Buzdolabı, masalar, tabureler, duvardaki saat ve radyo, gördüğünüz her ne varsa dükkânımla yaşıt. Ben ölene kadar da değişmeyecek. Benden sonra devam ettirecek olanlar değişsinsin.

Bizim gıda işlerinde müşteri bir bilemedin iki kere görüntü için gelir, eğer sonra da gelmeye devam ediyorsa, hatta kendisi gelirken eşine dostuna tavsiye ediyor, hısm akrabasını da getiriyorsa bir dükkâna artık görüntü veyahut süs için değil lezzet için geliyor demektir. Tabiri caizse onlar artık sizin müdaviminiz olmuşlardır. Bir de bizim devrimizin insanlarında bir şey bozuldu mu hemen atmak diye bir şey yoktur. Eğer tamir edilecek gibiyse tamir edilir veya etti-

"Babam Hilmi Gül bu işi yapmaya 1936 senesinde yine Eğirdir'de başka bir mahallede başka bir dükkânda başlamış. Rahmeti olana kadar, yani 1994 yılına kadar da bu işi yapmaya devam etti. Burası üçüncü dükkân, ben ilkinin pek hatırlamam, ikinci dükkânın yerinde de şimdi başka bir iş yeri var. Dükkânda ustam, evde babamdı. Bana bu mesleği o öğretti, köftenin büyükbaş hayvan etinden mi küçükbaş hayvan etinden mi olacağını, nasıl kıyılacağını, kıyıldıktan ne kadar zaman sonra karılacağına varana kadar."

Yolunuz sakın şehir Eğirdir'e düşerse ve kırmızı et ürünlerini tüketiyorsanız, Güngör amcamızın, Cami Mahallesi Pazar sokak ile İplik Pazarı sokağının birleştiği köşedeki dükkânına uğrayıp, bir yandan ünü Isparta ve Eğirdir sınırlarını aşmış olan lezzetli köftelerini ve eşsiz tahin karmasını tadıp, bir yandan da eğer öğle saatlerinde yoğun olmadığı bir vakitte uğrarsanız hoş sohbet bu amcamızla tanışıp ve hikâyesini kendisinden dinleyebilirsiniz.

rilir yine kullanılır. Şimdiki bozuldu mu at deyip geçiyorlar böyle olmaz amcam, kontrol etmeli insan geliri giderini.

Kaç farklı ürünle hizmet veriyorsunuz?

Bizde yemek olarak köfte, tatlı olarak da tahin karması var. Köftemizi sadece tuz ve kıymadan yapıyoruz. Tahin karmamızı ise doğal susam tahini ve pancar şekerinden elde ettiğimiz şurup (şerbet) ile yapıp

müşterilerimize sunuyoruz. Köftemizin eti birinci kalitedir. Tatlımızda doğaldır, katkı maddesi yoktur. Hazır glikoz şerbeti kesinlikle kullanmıyoruz. Sağlıklı olan insanı rahatsız etmez, dokunmaz.

Ürünlerinizin özel bir sırrı var mı Güngör Amca?

Her mesleğin olduğu gibi bizim de ürünlerimizde bizi biz yapan sırlarımız var tabii. Mesela tahin karmamızın sırrı şurubundadır. Kaç kilo tahine ne kadar şurup eklenir bunu benden başka kimse benim kadar bilemez.

İyi köftenin hangi etten olacağını kasap mı bilir usta mı?

Efendim her etten köfte olmaz haliyle, evvela nasıl bir köfte istendiği bilinmeli ve ona göre et seçilmeli. Hayvanın cinsiyeti, yaşı, kilosu eti hep etkiler. Bu sebepten usta yapacağı köfteleye göre kasaba hayvanın hangi bölgesinden et istediğini söyler, onlarda ona göre eti istenilen perdeden kıyıp, hazırlayıp teslim ederler. Kasap köftecinin istediği etin ne olduğunu iyi bilmeli. Bizim kasabı mecbur kalmadıkça değiştirmememiz lazım, çünkü aynı eti devamlı olarak kullanmamız gerek. Bu da ancak devamlı aynı kasapla çalışmakla mümkün olur. Aynı kasapla çalışmanın önemli sebeplerinden biri de müşteriye her geldiğinde aynı lezzeti ve kaliteyi sunmak mecburiyetinde oluşumuzdur. Şimdi ben kasaba varmadan kasabım benim kıymamı hazır etmiş olur, aldığım gibi dükkâna gelip köfteyi karar, sıkır müşterileri beklemeye başlarım.

Yıllardır aynı işi yapmaktan hiç sıkıldığınız oldu mu?

Hiç sıkılmadım. Her sabah bismillah deyip açıp kapıdan girdiğimde, başladığım ilk günden beri aynı itinayla köftemi yoğurur, hazırlar dolaba koyup, müşterilerimi bekle-

Hilmi Gül

Güngör Gül

rim. Eğer bir işi severek yapıyorsanız o işte yaşınız ne her ne olursa olsun, iş yaşamınızda neyle karşılaşırsanız karşılaşıp, işinizi hep aynı tutku ve şevk ile yaparsınız. Eğer severek yapmıyorsanız dünyaları da kazansanız, zaten tutunamazsınız ve tarih olursunuz. İşten işe savrulur durursunuz.

İş yerinizdeki çevirmeli telefon hala çalışıyor mu, telefon ile sipariş alıyormusunuz?

Bu telefon da 65 senesinden beri var, sipariş niyetiyle bağlatmadık. Hatta babam o zamanlar buna rıza göstermedi ama ben; "baba ben olurum olmam, sen hasta falan olduğunda ararsın koşar gelirim" diye ısrar edince "bağlat" dedi. O günden beri aynı yerde ve aynı numarayla kullanmaya devam ediyoruz.

Özellikle dükkânın yoğun olduğu bir saati var mı?

İnsanların ne zaman acıkacağı bilinmez ki. Ama öğle saatlerinde yemek paydosuna çıkanlar gelirler ve o saatlerde genellikle yoğun oluruz. Başka saatlerde de gelenler olur tabii ama dediğim gibi esas yoğunluk öğlen vakti olur. Akşama doğru ise daha çok tahin karması müşterileri gelir. Biz açık olduğumuz günlerde her zaman müşterimize hizmet edebilmek için hazır bekleriz. Müşterinin ne zaman çıkıp geleceği belli mi olur, o nedenle her zaman hazırlıklı olmak gerekir.

Müşterileriniz genelde hangi yaş aralığından ve meslek grubundan?

Müşteri velinimetir. Bizim kapımız herkese açık. Beğenen, seven dileyen herkes gelir. Amir de gelir memur da. Her yaştan müşterimiz var çok şükür. Kimi torunuyla gelir, kimi eşyle, kimi kardeşiyle... Bilenler daha sık gelirler. Yazın da turla memleketimize gezmeye gelenler ya internet bulup geliyor ya da daha önce gelenlerden duyup geliyorlar sağ olsunlar. İnternete de gelenler ürün ve dükkânın resimlerini çekip koymuşlar. Oradan bulup gelenler; köftenin, tahin karmasının namını duyduk da öyle geldik diyorlar. Bu da bizi memnun ediyor tabii. Hem adımız duyuluyor, hem de gelenler doğal ürünlerimizin tadına varıyorlar. Şu yaştan veya bu mesleği yapanlar diye ayırım yok bizde.

Ödemeler nasıl yapılıyor, kredi kartı geçiyor mu?

Benim kredi kartım yok, pos makinesi falan bilmem. Uzun lafın kısısı benim aklım ermez, aklıma yatmıyor. Alışverişlerimi kendimi bildim bileli hep peşin parayla yaparım. Borçlanmayı sevmem. Bu sebepten ötürü dükkânıma da pos makinesi falan bağlatmadım. Teknolojiye benim aklıma yatmıyor, cep telefonu da kullanmıyorum. Hem dükkânda hem evde telefon var nasılsa arayan oralardan ulaşsın değil mi? Neyime lazım telefon falan.

Sizden sonra bu lezzetler ve bu dükkân başka kuşaklarca da sürdürülecek mi?

Bu sorumuzu Güngör Bey birlikte çalışan üç çocuğundan ortancası olduğunu öğrendiğimiz kızı ile birlikte yanıtladılar: "Bu üç evladımdan biri olan ortanca kızım bana yardım için geliyor, ona da bildiklerimi öğrettim. Benden sonra devam ettirirse ettirir." Amcamızın kızı da söyleşimize dahil olarak: "Babama yardımcı olmak için geliyorum. Onun yetişemediği yerlerde ben devreye giriyorum. Genelde babasının meşallah her işini kendisini görüyor. Ben dışarda işi olduğunda, namaz vakitlerinde dükkâna bakıyorum. Elimden geldiğince babamın yokluğunu müşterilerimize hissettirmemeye gayret ediyorum." dedi.

Söyleşimiz boyunca bize vakit ayırdığı vakit ve gerek kendi hikâyesinden bize aktardıkları için, hayata dair verdiği dersler için kendisine teşekkür ederek söyleşimizi sonlandırdık. Güngör Bey bize girerken gösterdiği o samimi ve sıcak tavrıyla "selamete" diyerek uğurladı.

Sizi de mutlaka yolunuz sakın şehir Eğirdir'e düşerse ve kırmızı et ürünlerini tüketiyorsanız, Güngör amcamızın, Cami Mahallesi Pazar sokak ile İplik Pazarı sokağının birleştiği köşedeki dükkânına uğrayıp, bir yandan ünü Isparta ve Eğirdir sınırlarını aşmış olan lezzetli köftelerini ve eşsiz tahin karmasını tadıp, bir yandan da eğer öğle saatlerinde yoğun olmadığı bir vakitte uğrarsanız bu amcamızla tanışıp hikâyesini kendisinden dinleyebilirsiniz. **Haber: Levent Yavuz Aydın**

Akademik Yılımızın İlk Dersi Prof. Dr. İlber Ortaylı'dan

Türk Tarihinin ekollerinden Prof. Dr. İlber Ortaylı, Türk siyasetinde önemli izler bırakan devlet adamı "9. Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel'i Anma ve İlk Ders" etkinliğine konuk oldu.

Prof. Dr. M. Lütfü Çakmakçı Kültür Merkezi'nde yoğun ilgi ile karşılanan Prof. Dr. İlber Ortaylı, 2018-2019 Akademik Yılın ilk dersini verdi. Türk Tarih Kurumu "Şeref Üyeleri" arasında yer alan, Tarih alanında Cumhurbaşkanlığı Kültür Sanat Ödülüne layık görülen Ortaylı, Demirel ile olan anılarından bahsetti ve Demirel'i "Dünya'ya açık, dünyayı ve etrafını iyi tanıyan, realist, etrafa heyecan veren" bir kişi olarak tanımladı. 1965 ile 1970'li yıllarda Türkiye'nin iç ve dış politikasının değiştiğini belirten Ortaylı, ülkemiz tarihinde yaşanan siyasi gelişmelere değindi.

Ortaylı: "Süleyman Demirel, daima seçimi kazandık diye olmadık işler yapacak bir kitleyi hizaya getirdi. Sakin, mutedil ve akli başında davranarak memleketteki gerilim rüzgarını dindirdi. Muhalefet ile iktidar arasındaki çatışma, Demirel döneminde

demokrasiye yakışır hale geldi. Demirel, her şeyi okur, öğrenir ve sorardı. Demirel'in döneminde Türkiye sanayisine akıl, dışarı ile iletişim kurma ve dışarıdan bilgilenme adeti girdi. Türkiye sanayisine çok önemli katkılar sağladı ve gelişiminde büyük rol oynadı. Demirel'in döneminde elektriksiz köy kalmadı. Elektrifikasyon, Demirel döneminin en büyük yatırımdır" diyerek 9. Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel'in yürüttüğü başarılı politika hakkında bilgi verdi.

Politikada üslubun çok önemli olduğunu vurgulayan Prof. Dr. İlber Ortaylı, bir memlekette muhalefetin kötü olması halinde iktidarın da iyi olamayacağını söyledi. Süleyman Demirel'i şükran, minnet ve rahmetle anarak sözlerine son veren Ortaylı'ya günün anısına Seramik Araştırma ve Uygulama Merkezince hazırlanan hediye takdim edildi.

Haber: Ahmet Aydoğan

SDÜ'de Emre Aydın Rüzgarı

Her yıl geleneksel olarak düzenlenen "Çaylaklar Konseri" bu yılda binlerce SDÜ'lünün katılımıyla coşkulu bir şekilde kutlandı.

19 Mayıs Açık Hava Tiyatrosu ve Öğrenci Meydanı'nda gerçekleşen Çaylaklar Konseri, soğuk hava koşullarına rağmen yaklaşık on bine yakın öğrencinin katılımıyla renkli görüntülere sahne oldu.

Etkinlikte ilk olarak Sdü Rock Topluluğu üyelerinden oluşan "Altıband" grubu sahneye çıktı. Sevilen rock parçalarını kendi tarzlarıyla seslendiren grup, öğrencileri doyusya eğlendirdi. Ardından ünlü sanatçı Emre Aydın sahne aldı. Aydın: "Doğduğum şehirde sahne almaktan oldukça mutluyum ve bu soğuk havaya rağmen beni beklediğiniz için hepinize teşekkür ederim." dedi. Öğrencilerle beraber "Afilli Yalnızlık", "Soğuk Odalar", "Pazar Kahvaltısı" gibi parçalarını seslendiren Aydın, etkileyici performansı ile dinleyicilerden tam not aldı. **Haber: Mert Arıbakır**

Acaba vitaminler zararlı mı faydalı mı?

Havaların soğuması birlikte bağışıklık sistemimiz fiziksel ve psikolojik koşullar nedeniyle zaman zaman zayıf düşmektedir. Bu zamanlarda akıllarımıza yer etmiş bir düşünce gelir: Vitaminler. C, B, D... ve daha birçoğunu sayabilir. Acaba bu vitaminleri takviye olarak almak yararlı mı, zararlı mı?

Geleneksel beslenme sisteminde vitamin ve mineralleri yediklerimizden karşıladığımız varsayıldı. Ancak yaşadığımız modern dünyada doğal yiyecekler bulmanın zorlaştığını düşünürsek, vitamin takviyesi almak artık yaşamın olmazsa olmazı haline gelmiş gibi bir algı var, özellikle de kış aylarında. Bu konuda aklımıza takılan ve merak ettiğimiz soruları Doç. Dr. Hakan Korkmaz'a sorduk.

“Vitaminler bir besin ögesidir”

Öncelikle Doç. Dr. Hakan Korkmaz'a vitaminlerin ne olduğunu sorduk: “Vitaminler besin ögesidir, vücudumuz için hayati önemi olan besinlerdir. Herhangi bir enerji vermemekle birlikte vücudumuzun direnci, vücudumuzun düzenlemesi için olan maddelerdir. Vitamin gruplarına baktığımız zaman; A vitamini, B vitamini, B vitamini kendi içinde B1, B2, B6, B12 gibi alt gruplara ayrılır. C, D, E, K gibi çok vitamin çeşidi var. Hepsinin görevi aslında vücudun dengesini sağlamak, vücudun direncini artırmaktır.”

Kış mevsiminin gelmesi ile alınan vitamin takviyeleri ne derece zararlı veya yararlı?

Genelde insanlara ekstra bir vitamin takviyesi önermiyoruz, sadece besin ve gıdaların bizimle alakalı kısmından bahsederseniz; C vitamini için de, diğer vitaminler için de, eğer bir insan sağlıklı olarak sebze, meyve ve proteinlerden yeterli miktarda alıyorsa, kırmızı et tüketimini yeterli yapıyorsa vitamin eksikliği çok fazla görmemekteyiz. Önemli olan dengeli, sağlıklı beslenmek. Belirtiler, şikayetler oluştuğu, kendinizi kötü hissettiğiniz zaman belki başka bir hastalıktan kaynaklanan bir belirti olabilir. Bu nedenle doktor muayenesi, gözetiminde alınması gerekiyor.

“İhtiyacın arttığı durumlarda takviye gerekir”

Eksiklik olan kişilerde, özellikle ihtiyacın arttığı durumlarda ve bunun besinlerden karşılayamayacağını düşündüğümüz kişiler almazsa; besin eksiklikleri, vitamin eksiklikleri ve mineral eksiklikleri meydana gelir. Bu kişilerde takviye etmek gerekir. Diyabetik hastalarda, böbrek yetmezliği hastalarında ek vitamin takviyeleri bazen yapılabilir. Çünkü diyabetik hastalarda kullanılan bazı ilaçlar B12 vitamin eksikliğine yol açabilir. Eğer biz bu vitamin takviyesini yapmazsak, B12 vitamini sinirsel gelişim için çok önemli bir vitamin olduğu için hastanın nöropatik şikayetlerini, örneğin denge kaybı, baş dönmesi, unutkanlık gibi sinirsel faaliyetlerinin gerilediğini ve hastalarda ayaklarda yanma, uyuşma gibi çeşitli nörolojik problemlere sebep olduğunu görürüz. Bu kişilerde takviye yapmak gerekir.

Hangi durumlarda vitamin eksikliği olur? İhtiyacın arttığı durumlar ne olabilir?

Büyüme çağındaki çocuklarda daha fazla görülür çünkü büyüme ile birlikte ihtiyaç da artıyor. Eğer bu eksikliği besinlerden karşılayamazsa, bu sefer bazı sorunlara yol açabilir.

Gebelik, emzirme dönemlerinde de ihtiyaçlar arttığı için verilir.

Kronik bazı hastalıklar ve özellikle besinlerin emilimlerinin bozulması var ise, bu kişilerde hem vitamin, hem mineral, hem

de diğer gıdaların eksikliği görülmektedir. Örneğin, bağırsak ameliyatı olan kişilerde bağırsak kısaldığı zaman emilim yapılacak yer de kısaldığı için bu kişilerde de hem vitamin, hem mineral eksiklikleri hem de diğer gıdaların, proteinlerin ve yağların da eksikliği görülmektedir.

Böyle durumlarda ihtiyacın arttığı, emilim eksikliği yaşayan, emilim bozukluğu olan kişilerde mecburen vitamin, gerekirse mineral desteği yapmak gerekir. Örneğin gebelikte özellikle vitaminlerden folik asit ihtiyacı artar. Eğer folik asidi gebeye vermezseniz, bebeğin gelişimi ile ilgili sıkıntılar olabilir, nöral tüp defekti sinirsel problemlerle giden anomallere(anormallik) sebep olur. Onun dışında diğer mineral ihtiyaçları da artar. Özellikle iyot ihtiyacı gebelerde belirgin olarak artar. İyot takviyesi yapılmaması durumunda bebekte hem zihinsel hem somatik gelişimini etkilemekte ve bebekte guatr riski daha da artmaktadır.

Gereksiz vitamin hapi almanın zararları nelerdir?

Gereksiz yere takviye yapılırsa, bu seferde zehirlenmelere yol açılır. Özellikle bazı vitaminler yağlarda çözünen vitaminlerdir ve vücutta birikirler. A, D, E, K vitaminleri vücutta biriken vitaminlerdir. Bunları fazla alırsak zehirlenme yapar. Örneğin, A vitamini ele alırsak; kafa içi basıncın artışı ile beraber giden nörolojik bir tabloya sebebiyet verir. Hastada baş ağrısı, bulantı, kusma gibi çeşitli belirtilere yol açar. Fazla miktarda ve gereksiz alımını önermiyoruz.

Gereksiz vitamin alımı ciddi sonuçlar doğurabilir

D vitamini, önemli bir vitamindir. Hem kemik gelişimi için önemli, hem vücudumuzdaki kalsiyum fosfor dengesi için önemli bir vitamindir. Biz bu vitamini cildimizle sentezleyerek alıyoruz. Özellikle Mayıs ve Kasım ayları arasında, 9-10 ila 15 arasında dünyaya güneşten gelen UV ışınlarının D vitamini sentezlenebilmesi için belli bir açı ile gelmesi gerekiyor. Biz bu açıya zenit açısı diyoruz. Sadece bu dönemde D vitamini sentezi gerçekleşir. D vitamini vücudumuzun her yerinden aynı şekilde sentezlenir. Bölgeler arasında sentezlemede bir fark yoktur. Ne kadar güneşe maruz kalırsa o miktarda D vitamini sentezlenir. Burada güneş ışığı ile temastaki süre de bizim için önemlidir. Örneğin, D vitamini sentezleme süresi en erken 15 dakika ile bir saat arasında değişmektedir. Bu kişinin cildinin rengine de bağlıdır. Ne kadar beyaz tenli ise bir kişi, o kadar hızlı D vitamini sentezlerken, koyu tenlilerde bu sentezleme süresi biraz daha azalmaktadır. Fakat kişi eğer kapalı giyinirse ve vücuduna güneş ışığının direkt teması gerektiği için D vitamini sentezi yeterli olmayacaktır. Örneğin kişi güneşe çıkmayı çok sevmiyorsa, sürekli karanlık ortamda kalıyorsa yine D vitamini sentezleri eksik olacaktır.

Doç. Dr. Hakan Korkmaz

Eğer çocuk bir hastaysa, kemiklerin tam güçlenemediği için hastalık meydana gelecektir. Hastanın yürümesi bozulur, halsizlik, kas gücünde azalmalar meydana gelir. Erişkinlerde de aynı şekilde kas güçsüzlüğü, yürümesinde problemler meydana gelir. Bu kişilere D vitamini takviyesi yapmamız gerekir ama D vitamini çok fazla alırsak da bu sefer D vitamini intoksikasyonu durumu ile karşılaşırız. Bu durumda ise, kalsiyum vücutta çok yükselir ve hiperkalsemi dediğimiz bir durum meydana gelir. Böyle bir durumda hastada baş ağrısı, şuurunda bozulmalar gibi nörolojik belirtiler, bulantı, kusma, karın ağrısı, kabızlık gibi şikayetlere sebep olabilir. Hasta vitamin alımına devam ederse, kalp ritim bozuklukları ile müdahale edilemezse hastayı kaybetme durumu söz konusu olabilir.

“Doktor tavsiyesi olmadığı müddetçe önermiyoruz”

C vitamininde de yan etkiler olmakla birlikte, D vitaminindeki gibi ani belirtilere yol açmaz ama biz yine de dikkat etmeliyiz. Özellikle B vitamininin ölçümlerini yapıyoruz zaten. Hastada B12 eksikliği olup olmadığını rutin laboratuvar tetkiklerinde isteye biliyoruz. Eğer hastanın beslenmesinde bir problem yoksa, herhangi bir özel hastalık durumu yoksa doktora başvurmadan hiçbirini almalarını önermiyoruz. Örneğin C vitamini, “benim bağışıklığım güçlensin, ben grip olmayayım” gibi bir durumda doktor önerisi olmadığı müddetçe alınmasını önermiyoruz.

Vitamin takviyeleri ile bazı hastalıkların önüne geçmek mümkün mü?

Vitamin takviyeleri ile tabii ki bazı hastalıkların önüne geçilmesi mümkün. Örneğin D vitamininde, insanlarımız çok fazla güneşe çıkmıyor oluşu ile tabii ki bu kişilerde D vitamini eksikliği olma ihtimali artıyor. Bununla beraber kemik erimesi riski artıyor. Biz bu D vitamini eksikliği gördüğümüz kişilere düzenli olarak vitamin takviyeleri yapmazsak, ileride kemik erimesi riski daha da artacaktır. Mesela diyabetik hastalarda bazı ilaçlar B12 eksikliğine neden olur ve eğer bu hastalarda B12 seviyelerini kontrollü ölçüp eksik bir durumda takviye yapmazsak hastalık gelişir. Vitamin eksikliğine bağlı belirtiler gelişir, bu yüzden de genelde riskli gruplarda takibe ve ölçüme göre takviye yapılır. **Haber: Cansu Karademir**

Temizlik, hijyen ve titizlik: 29 Ekim Olimpik Yüzme Havuzu

Üniversite hayatı bilim, sanat ve sosyal etkinlikle bir bütün teşkil eder. SDÜ de hem ilham veren bir üniversite olma hedefinin bir gereği olarak hem de bireylerinin sanatta yetkin sosyal hayatlarında etkin olabilmeleri için çeşitli fırsatlar sunuyor. 29 Ekim Olimpik Yüzme Havuzu da bu imkanlardan biri.

Bu sayımızda muhabirimiz Mert Arıbakır, sizler için üniversitemizin sosyal tesislerinden olan 29 Ekim Olimpik Yüzme Havuzunu araştırdı. Havuzun kayıt işlemleri, resmi prosedürlerini ve temizlik-bakım işlemlerini yerinde görüp, yetkilerinden bilgiler alarak havuzu deneyimledi.

29 Ekim Olimpik Yüzme Havuzu, SDÜ Doğu Yerleşkesi'nde 10.500 M² kapalı alan üzerine kurulmuş, 25*50 metre ölçüleri, 2,33 metrelik derinliği ile tam bir olimpik özelliğe sahip. 29 Ekim Olimpik Havuzu Şube Müdürü Hüseyin Otru, aylık düzenli olarak Isparta Halk Sağlığı Müdürlüğü tarafından denetlendiklerine değinerek havuzun 1 Mayıs 2012 tarihinde hizmet vermeye başladığını ve 08.45-20.45 saatleri arasında 12 saat hizmet verildiğini ve ihtiyaç halinde 07.00-23.00 saatleri arasında da hizmet verme kapasitesine sahip olduklarını belirtti. Otru ayrıca "Havuzda pazartesi günleri genel bakım,hijyen ve temizlik yapılıyor. 2016 yılında Isparta Valiliği Halk Sağlığı Müdürlüğüne "Temiz Havuz Sertifikası" verildi. Elimizdeki son verilere göre 2017 yılının kullanım ortalaması 49.000 kişidir." dedi.

Havuzda toplam kaç personel ile hizmet vermektесiniz?

Bu gün İdari, sürekli işçi, eğitimden ve kısmi zamanlı öğrenciler olarak 4 ayrı kategoride toplamda 63 personelimiz ile hizmet vermekteyiz.

Bu kategorileri bizlere açıklar mısınız?

İdari ve sürekli işçi birimleri üniversitemizin kadrolu çalışanlarından oluşmaktadır. İdari kısımda havuzun gelir ve giderleri, resmi evrak ve belgelerin, denetleme raporlarının tutulmasından sorumlu çalışanların bulunduğu bölümdür. Sürekli işçi kısmında çalışan personelimiz ise kayıt büro çalışanları, teknik bakım ve temizlik personeli bulunur.

Eğitmen ve kısmi zamanlı çalışan öğrenciler birimlerindeki personelimiz Sağlık Kültür

Sporda Spor Daire Başkanlığı (SKS) tarafından sözleşmeli olarak işe alınmaktadır. Eğitimden biriminde işinde uzman spor bilimleri mezunu veya sertifikalı cankurtaran ve eğitimlik hizmeti veren personellerimiz çalışmaktadır.

Kısmi zamanlı öğrencilerimiz ise havuz içi, havuz dışı ve revir olarak 3 kısımda alınmaktadır. Havuz içi çalışanları Spor Bilimleri Fakültesinden, havuz dışı çalışanları bütün fakültelerden ve revir kısmı için ise Sağlık Bilimleri ve Tıp Fakültesi'nden öğrenciler çalışabilmektedir.

Havuzunun genel amacı nedir?

SDÜ olimpik havuzun temel amacı Spor Bilimlerindeki öğrencilerimizin yüzme branşında kendileri geliştirmelerine yardımcı olacak pratik öğretimi ve becerilerini geliştirmektir. Bunun yanı sıra diğer bir amacımız SDÜ Olimpik Havuz olarak sadece üniversitemiz çalışan ve öğrencilerine değil yediden yetmişe her kesime sosyal hizmet vermektir. Bunun yanı sıra gazi, birinci derece gazi ve şehit yakınları, milli sporcular, engelliler ve fizik tedaviye ihtiyacı olan hastalar havuzdan ücretsiz yararlanmaktadır.

Bu yıl havuzun işleyişi ile ilgili planlamalarınız nelerdir?

Bu dönem Spor Bilimleri Fakültesi'ne bağlandık. Bu da bize kurumsal olarak daha hızlı ve iyi hizmet verebilmemizi sağlayacaktır. Daha fazla ve kaliteli hizmet vermek için eğitimden ve sözleşmeli personellerimizin sayısını ve çalışma saatlerini artırdık. Bu dönem hedefimiz üniversite personeli ve öğrencisinin yanında halkın da buradan yararlanmasını sağlamak. Bunu için reklam ve afiş çalışmalarımız hazır. Bunlar üniversite ve şehir içinde yayınlanacak. Bu sayede geçen yılki kullanım ortalamasının üstüne çıkmayı hedefliyoruz.

Otru ile röportajımızın ardından havuza girmeden önce kayıt büro birimine geçiyoruz. Bu birimde çalışan Ümran Özel'e kayıt işlemlerinin neler olduğu hakkında kısa bir

Kişiler kendilerine uygun zamanları seçip yüzme dersi, antrenman ve tedavi hizmetleri alabilir.

konuşma gerçekleştiriyoruz.

SDÜ olimpik havuzdan yararlanmak isteyen bir kişi nasıl başvuru yapabilir?

Serbest kullanım için gelen kişinin öncelikle yüzme bilmesi gerekiyor. Kayıt işlemleri için bir adet nüfus fotokopisi ve bir başvuru formu doldurularak istiyoruz. Formun ön yüzünde kişinin kimlik bilgileri, hangi amaçla kullanılacağı ve üniversitenin çalışan veya öğrencisi olup olmadığı gibi sorular bulunmaktadır. Arka yüzünde ise kurallarımızın yazılı olduğu bir metin bulunmaktadır. Ödemelerimizi bu birimden banka kartı veya kredi kartı ile alıyoruz.

Havuza giriş ve çıkış işlemleri nasıl yapılmaktadır?

SDÜ personeli veya öğrencisi ise okul kartlarına elektronik olarak yükleme yapılmaktadır. Dışarıdan gelen misafirlerimiz için akıllı kartlarımız var onlara yükleme yapıyoruz çıkarken de geri teslim alıyoruz.

18 yaş altı kullanıcı için gerekli evraklar nelerdir ya da nasıl yararlanabilirler?

Havuzdan yararlanacak kişi 18 yaşında altında ise aynı formda bulunan veli izni ile başvuru yapabilir. Havuzdan yararlanırken eğitimden ve cankurtaran personellerimize gözetmenliğinde yararlanıyorlar.

Havuzdan yararlanırken istenilen şartlar ve malzemeler nelerdir?

Bone ve terlik kesinlikle istiyoruz. Çünkü en önemli iki kuralımız var: Birincisi havuza bonesiz asla almıyoruz, ikincisi havuz kenarında ayakkabıyla dolaşmaya izin vermiyoruz. Havuzun temizliği için bunlar isteniyor. Kişinin açık yarası veya bulaşıcı bir hastalığı varsa havuza almıyoruz. Tüm bu istenilen şartlar öncelikle misafirlerimizin sağlığı ve havuzun temizliği açısından önemli. Havuzumuz açıldığından bugüne bir defa bile temizliğinden şikayet almamıştır. Önceliğimiz her zaman hijyen olmuştur.

Serbest yüzme dışında kurs ve antrenmanlar için hizmet almak isteyenler

İçin nasıl programlar düzenleniyor?

Serbest kullanım isterlerse kendilerine uygun serbest zamanları seçebiliyorlar. Diğer hizmetler için belirlenen saatlerden misafirlerimize uygun vakitler belirlenip programlarını çıkartıyoruz. Haftada iki gün ayda sekiz saat diğer hizmetlerden yararlanabiliyorlar. Bu günler salı-perşembe, çarşamba-cuma, cumartesi-pazar şeklinde ikili periyotlarda hazırlanıyor.

Kaydımızı yaptırdık artık havuza girme vakti

Öğrenci kartlarımız ile giriş yapıyoruz. Soyunma kabinlerinde üstümüzü değiştirdikten sonra havuzun bulunduğu kısma giriyoruz. Girişte ayaklarımızı özel ilaçlı su ile dezenfekte edip terliklerimizi giyiyoruz. Kısa bir koridoru geçtikten sonra havuza geçiyorsunuz.

Havuzun öyle bir atmosferi var ki bir an kendimi sanki bir yüzme turnuvasına katılmış bir sporcu gibi hissettim. Bizi Eğitimden Recep Şener Parlak karşıladı. Kısa bir tanışma faslından sonra sorularımızı yöneltmeye başladık.

Sizin burada ki göreviniz öğrenebilir miyim?

Yüzme bilmeyen kişilere yüzme eğitimi vermekteyim. Spor bilimleri öğrencileri antrenman için geldiklerinde onlara profesyonel destek veriyorum. Ayrıca SdÜ Araştırma ve Uygulama Hastanesi'nde havuz içi fizyoterapi tedavisi önerilen hastalara, talepte bulunurlarsa havuzda egzersiz programlarında koçluk yapıyorum.

Eğitim programınızı nasıl oluşturuyorsunuz?

Biz burada ekip olarak yediden yetmişe herkese yüzme ile ilgili yardımcı oluyoruz. Havuzun serbest zaman ve yüzme kurs vakitleri şeklinde bir zaman çizelgesi mevcuttur. Bizler kurs saatlerinde çocuk, genç ve yetişkin kategorilerinde hizmet veriyoruz. Kişiler kendilerine uygun zamanları seçip bizden yüzme dersi, antrenman ve tedavi hizmetleri alabiliyor.

Bu saydığınız hizmetleri almak için neler yapmamız gerekiyor?

Önce kayıt bürosuna müracaatta bulunuyor. Bir form doluyor yüzme kursu, tedavi veya antrenman hizmetlerinden hangisini alacağını belirtiyor. Biz de ona göre bir program uyguluyoruz.

Bu dediğiniz işlemlerin seans süreleri nedir?

Bir aylık sekiz saat hizmet alabiliyor. Bu hizmeti haftada iki gün birer saatlik istediği günlerde alabilir.

Isparta'da yaşayan öğrenci ve halkın yüzmeye olan ilgisi nasıl?

Isparta bu konuda çok önde bir il, mesela burada yüzme turnuvaları gerçekleştiriliyor. Dışardan gelen hakemler diğer illere göre daha yoğun bir izleyici ve takipçi kitlesi olduğunu belirtiyor. Havuz kullanımı olarak her geçen gün daha fazla talep oluyor. Bizler burada sadece SDÜ öğrencilerine değil tüm halka hizmet sunuyoruz. Yüzmenin ne kadar sağlığa faydalı olduğu tartışılmaz, yılın her döneminde herkesi olimpik havuzumuza bekliyoruz.

Biz Recep Bey ile koyu bir sohbe dalmışken sonrasında cankurtaran olduğunu öğrendiğim Bahadır Sarıyıldız "Hayırdır arkadaşlar bir olay mı var toplanmışsınız?" diyerek araya giriyor. Hakkını vermek lazım işinin ehli, havuzda bir olay varsa orada cankurtaran olmaması imkansız. Havuz güvenliği ve boğulma vakaları ile ilgili hemen birkaç soru yöneltiyorum.

Yüzme bilen herkes Cankurtaranlık yapabilir mi?

Çok iyi yüzme bilerseniz bile cankurtaranlık yapamazsınız. Bunun için profesyonel olarak eğitim almanız şart. Ben de eğitim aldım ve 6 yıldır da havuzda cankurtaran olarak çalışıyorum.

Havuz içinde boğulma durumu gerçekleştiğinde neler yapıyorsunuz?

İlk önce kişi boğulduğu takdirde reaksiyon

göstermesini tercih ediyoruz. O anda olay yerine yakın olan cankurtaran personeli havuza atlayıp kişiyi arkasından yanaşıp boyun altından tutup geri geri kurbağalama dediğimiz yöntem ile havuz kenarına çekiyoruz. Öncelikle bilincini kontrol ediyoruz. Bilinci kapalı olması durumunda hemen 112 ilk yardım ekiplerini çağırıyoruz, açık ise biraz yerde yatırıp dinlenmesini bekliyoruz, nefes alışverişini kontrol ediyoruz. Durumu düzenli hale gelirse buradaki revirde müşahede altına alıyoruz. Daha sonrasında kişiye hastaneye kadar eşlik ediyoruz. Yani iki durumda da tedavi sürecinin takipçisi oluyoruz.

Tüm bu süreç havuzun görebileceğiniz kısmı, peki ya görülemeyen kısmı nasıl? Havuzun genel teknik, temizlik ve bakım sorumlusu Berat Çiğdem ile havuzun altındaki devasa sistemi dolaşmaya çıkıyoruz. SDÜ Olimpik havuzun genel temizliği ve bakımı nasıl oluyor mu beraber inceliyoruz.

Havuzun günlük ve haftalık temizlik bakım işlemleri nasıl oluyor?

Havuzumuzun ilaçlama işlemi makineler ile otomatik olarak yapılmaktadır. Gece son seanstan sonra havuzumuz kapansa bile temizlik işlemleri makineler ile devam etmektedir. Pazartesi günleri haftalık temizlik için havuzu kapatıyoruz. Temizlik robotumuzu havuzun içine bırakıyoruz. Ayrıca yosunlanma, kireçlenme vb. durumlara karşı da ilaçlamaları aynı gün yapıyoruz.

Havuz suyunun günlük oranlarını ne sıklıkla kontrol ediyorsunuz?

İkişer saatlik aralarla kontrollerimizi yapıyoruz. Bir havuzun standart ph değerleri 6.8 ile 7.5 arasında bir değer olması gerekiyor. Havuz bu değerler arasında değilse makinelerle müdahale edip değerleri normal seviyeye getiriyoruz. Biz havuzda iyonizasyon sistemi kullanıyoruz. Bu sistemin klor sistemine göre daha sağlıklı ve kanserojen etkisinin olmayışı önemli etkidir. İyonizasyon kullanıldığı için serbest klor 0,3 ppm -0,6 ppm seviyesinde tutuluyor. Bu nedenle havuz

Sube Müdürü Hüseyin Otru

içine girildiğinde diğer birçok havuzlardaki gibi ağır bir klor kokusu hissedilmiyor. Sonrasında bu değerleri kayıt defterine kaydediyoruz. Havuzumuz açıldığı günden bu yana her ay Sağlık Bakanlığı'ndan gelen yetkiler bu belgeleri incelenmektedir. 2016 yılında Isparta Valiliği Halk Sağlığı Müdürlüğü'nce "Temiz Havuz Sertifikası" verilmiştir. Uygunluk koşulları sağlandığı sürece sertifika geçerliliğini sağlamaya devam ediyor. Ayrıca girişteki panomuzda bu değerleri anlık olarak paylaşıyoruz.

Havuz içinde herhangi istenmeyen anormal bir durum olduğunda nasıl bir prosedür işliyor?

Havuzdaki misafirlerimizi dışarı çıkarıp havuzu temizliğe alıyoruz. İlk işlemimiz havuzda yabancı bir cisim olup olmadığını kontrol etmek oluyor. Eğer yabancı bir cisim tespit edilirse direk müdahale ediyoruz daha sonrasında şoklama dediğimiz işlem uygulanıyor.

Şoklama sistemini bize açıklar mısınız?

Şoklama dediğimiz sistem şöyledir: havuza normalde uygulanan kimyasal ilaçlardan ayrı bir ilaç ve temizlik robotu bırakıyoruz ve bir gün boyunca havuzu dinlendiriyoruz.

Havuzun yıllık bakımları nasıl yapılıyor?

Havuzumuz yılda 2 hafta genel bir bakım sürecine alınır. Bu sadece havuz için değil tüm tesisat, havuz fayansları, havuzun ilaç stokları ve diğer tüm birimlerin eksik noktalar tek tek kontrol ediyor. Öncelikle havuz suyu boşaltıyor. Boruların içi, makinelerin tadilatları ve tamiratları yapılıyor. Havuz fayanslarına özel macunlar sürülüp 3-4 gün bekleniyor. Tüm bu işlemler yapıldıktan sonra havuza su yüklemesi yapıp genel testlerden geçtikten sonra aktif olarak kullanılmaya devam ediyor.

Havuzun ısıtma işlemleri nasıl yapılıyor?

Otomatik alttan ısıtma ve klima sistemi mevcut. Bu sistem şöyle çalışmaktadır: 28 derece sabit bir sıcaklık sistemi var. Bu sıcaklık hem su sıcaklığı hem de havuz ortamının sıcaklığıdır. Bu sıcaklık değeri aşağı düştüğü zaman otomatik sistem kendisi devreye girmektedir. Biz sadece yaz aylarında klimaları devre dışı bırakıyoruz.

Peki elektrik ve su kesintisine karşı bir önleminiz mevcut mudur?

Jeneratör ve yedek su tankımız elektrik ve su kesilse bile direk devreye giriyor. Duşlarımız, havuz devirdaim ve tüm elektrik ile çalışan makinelerimiz kesintisiz hizmet vermeye devam etmektedir. Tüm bu süreçte havuzun tüm detaylarını yetkilerin kendisinden dinledik. Buraya kadar gelmişken havuza girmeden olmaz tabii ki. Bizler de sizler

için havuzu deneyimledik. İlk olarak şunu belirtmek isterim havuz o kadar büyük ki bir tam tur atmak gerçekten imkansız. Dışarda kış ayının keskin soğuğu olmasına rağmen su ve ortam sıcaklığı normaldi. Havuzda yüzerken gözleriniz asla yanmıyor ve klor kokusunu hissetmiyorsunuz. Sonuç olarak SDÜ 29 Ekim Olimpik Havuzu temizlik, hijyen hizmet ve eğitim konularının hepsi için gazetemizden tam not aldı. Yüzmeye merakınız varsa ya da yüzme öğrenmek istiyorsanız gönül rahatlığı ile tercih edebilirsiniz.

Haber-Foto: Mert Arıbakır

Yıl: 3 Sayı: 24
Aralık 2018

Süleyman Demirel Üniversitesi
İletişim Fakültesi
Uygulama Gazetesi

SDÜ İletişim Fakültesi Adına Sahibi
Prof. Dr. Ramazan Erdem

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Arş. Gör. Resul Taşan

İçerik Editörü
Arş. Gör. Ali Taner

Grafik-Tasarım
Durmuş Ali Gürtoklu

Redaktör
Cansu Karademir

Muhabirler
**Mert Arıbakır
Sümeyye Alhan
Ahmet Aydoğan
Levent Yavuz Aydın**

İletişim
**SDÜ İletişim Fakültesi Çünür / Isparta
Telefon: 0 (246) 211 83 60
e-posta: kampusdogubati@gmail.com**

Basım Yeri
**Hamdioğulları İç Dış Ticaret A.Ş.
Adres: Aşağı Öveçler Mh.
1332 Sok. 5/8 Çankaya / ANKARA
Telefon: 0 (312) 472 02 18**

Kampüs Doğu Batı Gazetesi aylık süreli bir yerel yayındır.

Soldan sağ: Ayşenur Davras, Vildan Şener, Bahadır Sarıyıldız, Vildan Koç, Şener Parlakyıldız

Sağdan sola: Adnan Kılınc, Mustafa Yalçın, Berat Çiğdem

Havadayız

fm 97.0

  sdu_radjo radyosdu

radyo.sdu.edu.tr